Yirmi yedinci yıl
No 7499

Cumartesi
7
Mayıs 938

Anadolu

Hergün sabahları (İzmir) de çıkar, siyasal gazetedir Telefon: 2776

Hatayda
Yağan yağmurlar yüzünden mühim zararlar oldu

Alman ve Italyan Tayyareleri, Cumhuriyetçi Ispanyanın Valânsiya şehrinde büyük hasarat yapmışlardır.

Atatürk, hareketinden evel Başvekilimizi kabul ettiler

Başvekilimiz, Belgrada gitmek üzere Ankaradan hareket ettiler

Belgradda, Başvekilimizin istikbali için büyük hazırlıklar başlamıştır. Milan Stoyadinoviç, dün Sinayadan Belgrada döndü.

Ankara, 6 (Hususî) — Başvekilimiz B. Celâl Bayarla Hariciye Vekilimiz B. Tevfik Rüştü Aras, Belgrada gitmek üzere bu akşam hususî trenle İstanbula hareket etmişler ve istasyonda tezahüratla uğurlanmışlardır.

Başvekilimiz, hareketinden evel Çankaya köşküne giderek Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

İstanbul, 6 (Hususî) — Başvekilimiz B. Celâl Bayarla Hariciye Vekilimiz B. Tevfik Rüştü Aras, yarın Ankaradan buraya gelecekler ve İstanbulda bir gün kaldıktan sonra, Pazar günü Belgrada müteveccihen hareket edeceklerdir.

Belgrad, 6 (Radyo) — Küçük itilâf konseyine iştirak etmek üzere Sinaya gitmiş olan Yugoslavya Baş ve Dış Bakanı Milan Stoyadinoviç, bugün Belgrada avdet etmiş ve istasyonda bütün Nazırlar tarafından

Belgradda Türkiye Başvekili Celâl Bayarla Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Arasın istikbali için büyük hazırlıklar yapılıyor.

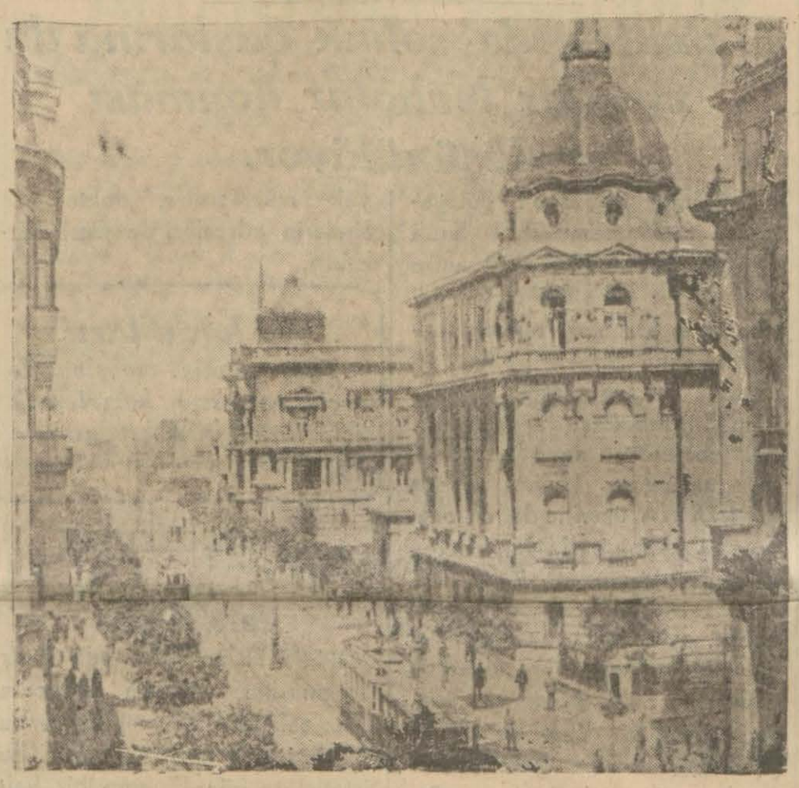

Belgraddan bir görünüş.

Romada dün gizli bir mülâkat cereyan etti

Çekoslovakya meselesinde Rusya müdahale ederse, Italya ne yapacak?

Hitler, Mnssoliniden bu noktayı anlamak istemiş ve Alman Erkânıharpleri de, Italyanın Almanyaya yapacağı yardımı sormuştur.

Şehir Meclisi dağıldı

Dünkü celsede, havagazı tarifesi münakaşalara yol açtı.

Fuar gazinosunda verilen ziyafette hararetli nutuklar irad ve Belediyenin meşkür faaliyeti takdir edildi.

Belediye Meclisi azasının levelki günkü gezintisinden iki intiba..

Şehir meclisi, dün saat 17 de belediyede Dr. B. Behçet Uzun reisliğinde toplanmış, muhtelif meseleler üzerinde müzakerelerde bulunmuş, kararlar almıştır. Müzakereler heyecanlı olmuş, bilhassa Havagazı tarifesinin 7,5 kuruştan 6 kuruşa indirilmesi görüşülürken birkaç aza asabî söz söylemişlerdir.

Geçen zabıt okunduktan, bazı değişikliklerle tasdik edildikten sonra belediye tahsil memurlarile veznedar ve tebliğ memurlarının vazife ve mesuliyetleri hakkındaki talimatname okunmuş, kabul olunmuştur. Helâ çukurlarının boşaltılması için iki lira ücret alınması, otomobil, kamyon ve otobüslerden alınacak garaj ücretinin 5-15 lira olması muvafık görülmüş, Havagazının metre mikâbının 5 kuruşa indirilmesi hakkında B. Münir Birselin verdiği takrir üzerine tarife encümeninden gelen mazbata okunmuştur. Bunda Havagazı tarifesinin 6 kuruşa indirildiği takdirde hem abonman sayısının artacağı, hem de havagazı varidatının yükseleceği bildiriliyordu. B. Faik yüksek sesle:

— Bu tenzilât kabul edilirse varidatın artacağı nereden anlaşılıyor. Bunun hesabını isterim. Dedi. B. Sabri Menteşe, Muzaffer, Reşad Leblebicioğlu tenzilâtın aleyhinde, B. Sadi, Mustafa Buldanlı lehinde bulundular. B. Ömer Lütfi, daimî encümen azasile tarife encümeni azası arasında doğan ihtilâfı efkâra işaret etti. Hakikatın meydana çıkarılmasını istedi.

B. Sabri, evelce belediyenin, Havagazı şirketine tenvirat ücreti olarak senede 32 bin lira verdiğini şimdi ise böyle bir para vermediğini söyledi, daha bazı münakaşalar geçti. Bazı azalar, Havagazı tarifesi ucuzlatılırsa şimdikine nazaran abonman miktarının iki kat olacağını söylediler. Sınaî müesseselere yarı ücretle Havagazı verilmesini istediler, neticede Havagazı tarifesinde tenzilât yapılması hakkında tarife encümeni mazbatası reddedilmiş, tarife gene eskisi gibi 7,5 kuruş üzerinden muvafık görülmüştür.

— Sonu 4 üncü sahifede —

M. Mussolini ve M. Hitler

Roma, 6 (Radyo) — Hitler; İtalya kralı Viktor Emanvel ve Mussolini ile bu sabah Napoliden buraya gelmiştir.

Hitler, saat 10 da otuz biz kişilik askerî kuvvetin yaptığı muazzam geçid resmini takip etmiştir.

Geçid resmine iştirak eden askerler, Alman usulü dairesinde ayak atmak suretile yürümüşlerdir.

Hitler, bundan sonra kralla Kirinal sarayına gitmiş ve Başvekil Mussolini de Venedik sarayına dönmüştür.

Hitler, öğleden sonra belediyeye gitmiş ve burada, kral, kraliçe ve prenseslerle prenslerin iştirakile yapılan kabul resminde hazır bulunmuştur.

Hitlerin, saat 16 da Mussolini ile kısa süren siyasî bir mülâkatta bulunduğu söyleniyor.

Hitler, bundan sonra İmparatorluk panayırını gezmiş ve saat 19 da Krinal sarayına giderek, hususî ziyafette bulunmuştur.

Saat 23 de, Hitler, kral Viktor Emanuel, kraliçe, Mussolini ve Hitlerin refakatindeki zevatla İtalyan ricali, Siyena meydanına gitmişler ve buradaki festivalde bulunmuşlardır.

Festivalde 800 çift millî kıyafetlerile oyunlar oynamışlardır.

43 Askerî muzika, dokuz yüz armonik ve yüz on muganni festivalde bulunmuşlardır.

Festivale iştirak eden muhtelif kasabalar kızlarile gençleri on bine baliğ olmuşlardı.

Hitler, kral ve kraliçe ile prensesler ve prensler, Villâ Bozkeveden festivali seyretmişlerdir.

Hitler, yarın Santamarinalada

— Sonu 8 inci sahifede —

Aydınlı talebe Izmirde

Tetkikler ve geziler yapacak

Aydın 7 Eylûl talebeleri bir müsamerede bebek oyunu

Aydın 7 Eylûl İlkokulunun dördüncü ve beşinci sınıf talebelerile başöğretmenleri ve öğretmenlerile birlikte dün akşam Denizli postasile şehrimize gelmişler, Hacıhasan otetine misafir olmuşlardır.

İzmir Maarif müdürlüğü misafir talebelerin mihmandarlığına başöğretmen Bay Gaffarı memur etmiştir.

Aydınlı talebeler bugün Atatürk anıdına çelenk koyacaklar, Halkevini ve kültürel müesseseleri ziyaret edecekler. Devlet demiryolların tesisatını, fabrikaları, denis nakil vasıtaları, sigara, makarna, iplik fabrikalarını gezerek tetkikat yapacaklardır.

Misafir talebeler bugün Sakarya İlkokuluna misafir edileceklerdir.

Haber aldığımıza göre, İzmir Sakarya İlkokul talebeleri de on beş gün sonra Aydına gideceklerdir ve Aydın Halkevi salonunda bir müsamere vereceklerdir.

"ANADOLU,, sütunlarında

Amiral Nelson

ANADOLU, bu tarihî, bu kahraman ve korkunç deniz adamının heyecan, macera, aşk ve kanlı muharebelerle dolu olan hayatını salı gününden itibaren muhterem karilerine nakle başlıyacaktır.

Onun aşk ve kalp hayatı da denizciliği kadar coşkundur.

Ebukirde Napolyonun donanmasını yakan amiralle Leydi Hamiltonu seven amiral.

Bekleyiniz ve okuyunuz!

Genç bir baş, ancak dinç omuzlar üzerinde durabilir.

FIKRA

Hâdisesiz geçen hâdiseler

Evelce bu sütunda «Polemik noksanı» adlı bir yazı çıkmıştı. Fikir hayatımızın insana elem veren bir cihetini; yani, fikir ve san'at hareketleri karşısında aldığımız hazin ölüm durgunluğunun ıztırabını söyliyen bu yazıda, memleket meselelerinde o duğu kadar san'at meselelerinde de söz söylemesi icap eden'erimizin n den sustukları sorulmuştu.

Bugün, y ne o mevzua dönmek lâzım geldi. Bugün gene içimiz teessürle dolu olarak, l r ede n ve fikrî hâdise yaratması gereken hâdiselerin; sessiz, hareketsiz b r akışla unutulmağa doğru gidişlerinden duyulan yeisi anlatmak icab etti.

Bu mevzudaki ıztırabımızın tesellisini; kalbimize hitap ile:

"Sen hamuş ol çeşmi giryan söylesin„

Diye kendi kendimize ağlamakta ve sonra susmakta bulmağa kalkmadık. Çünkü bu hareketimiz; duyulan ve düşünülen şeylerin anlatılmadığını görmekten doğan bu ıztırabı bizzat yaratmak olacaktı.

Evet; bugün memlekette bir resim sergisi açılıyor; bir ressamımız serginin açılış merasimindeki münevver fakirliğinden kalbi yeisle dolu olarak şikâyet ediyor. Fakat onun bu yeis dolu haykırışı hiçbir fikir ve bu işten anlıyan adamımızın kafasında, gönlünde, vicdanında bir makes bulmuyor.

Sergiye münevverlerimizin rağbet etmemesi kadar, bu ressamımızın feryadlarının esaslı bir akis bırakmadan sönüşü de acı değil mi? Sadece Anadolu sahifelerinde gözüken tenkit yazısı bu acıyı azaltmağa yeter mi?..

Sonra Nisanın 30 undanberi İstanbul Şehir tiyatrosu İzmirde temsiller veriyor. Fakat biz bu büyük san'at hâdisesinin bir aksi olarak sadece «Anadolu»da Hamdi Nüzhetin tenkidlerini görmekle kalıyoruz.

Bir san'at sever adamın tiyatroya karşı olan iştiyaklı duygusu ile yazılan bu tenkidler de olmasa Şehir tiyatrosu temsilleri fikir ve san'at muhitimizde hiçbir akis bırakmadan acıklı bir süzülüşle geçip gidecek.

Salon her akşam doluyor; dolacak ta.. Fakat her akşam bir san'at hâdisesi yaratan temsiller karşısında İzmirin vaziyeti, sadece salonu dolduracu pasif bir vaziyet olmamalıdır.

Bütün dekoru, bütün kadrosu ve en ziyade bütün san'at atmosferi ile gelen bu tiyatro karşısında İzmirin fikir ve san'at hayatı harekete gelmeli; onun parlak renklerini, mükemmel hatların gölgeli ve solmuş taraflarını silik çizgileri kendi gözlerinde tecessüm eden şekilde göstermeli idi.

Bu tiyatroda Necip Fazıl tarafından yazılan ve repertuarın yegâne telif eseri olan «Bir adam yaratmak» dramı da oynanacak. San'at âlemine çıkar çıkmaz hemen ecnebi dillere tercüme edilecek kadar bir san'at özü ihtiva ettiği anlaşılan, bu suretle hiçbir tiyatro telif eserimizin kazanamadığı bir itibar ve şerefi hak edecek bir kudreti bünyesinde taşıdığını gösteren bu eser, İstanbulda ilk oynandığı zaman epey büyük bir san'at hâdisesi yaratmıştı.

Ecnebi sahnelerinde de alkış toplıyacağı muhakkak sayılarak hemen tercüme edilen bu eserde Necip Fazılın kuvvetli bir ibdada bulunduğunu ve içtimaî hayatımızın bir cephesinde gizli gizli kanıyan bir yarayı deştiğini duyduğumuz böyle bir eser acaba İzmirde nasıl bir akis bırakacak?

Bir taraftan bunu düşünürken diğer taraftan da «Fidanaki»nin tenkidinde; Türkçe eserler arasında muhtelif bakımlardan Fidanaki ayarında bir eser hatırlıyamadığını söyliyen Hamdi Nüzhetin bu eser hakkında ne söyliyeceğini merak ediyoruz.

Bahri Savcı

DÜNYADA NE OLUYOR

Amerikalıların tuhaflıklarına bir nümune

Şu Amerikalıların, tuhaflıklara olan temayülleri, cidden hayrete şayandır. Bundan on beş gün evel, Kaliforniya civarındaki köylerden birinde bir düğün olmuştur. Genç çifti kiliseden evlerine dönerlerken, ansızın bir kazaya uğramışlardır. Bu kaza neticesinde gelinin elbiseleri ateş almış ve zavallı güç halle kurtulmuştur. Şu kadar ki, kazayı atlattıktan sonra gelin, telâş ve teessür göstereceğine, gelinlik elbisesinin nasıl yandığını bir hatıra olarak fotografla tesbit etmek istemiş ve yanık elbiseyle doğruca en yakın fotoğrafhaneye koşmuştur.

Düğüne iştirak edenler, kalabalık arasından sıyrılarak fotoğrafhaneye koşan gelinin hareketini, pek tabiî telâkki etmişler ve hatta, böyle bir esnada bunu düşünebilmenin fevkalâde bir zekâ eseri olduğu kanaatini göstermişlerdir.

Asrımızın en mesud çiftil

Londrada Toma İvans adında 75 yaşlarında bir ihtiyarla 80 yaşlarında Sara adındaki zevcesi; geçen hafta bir günde ve biri, diğerinden üç saat fasıla ile ve bir evde ölmüşlerdir.

Toma İvans ile zevcesi Sara, elli sene beraber yaşamışlar ve bir gün bile kavga etmemişlerdir.

Londra gazeteleri, bu iki ihtiyarı, asrımızın en mesud çifti diye telâkki etmektedirler.

(Kupa) cenubî Afrikalıların en müessir ilâcı imiş

Bizim, soğuklamalarda ekseriya kullandığımız ve daima da faydasını gördüğümüz şu (Kupa); meğer cenubî Afrikada da, en çok şifa veren bir ilâç gibi kullanılmakta imişl.

Cenubî Afrika ahalisi; grip, sıtma, baş ağrısı pnomoni ve hatta kızamık hastalıklarına bile (Kupa) ya müracaat etmekte ve bundan başka hiçbir ilâç aramak ihtiyacını hissetmemekte imiş!.

Şehir Dahilî Haberleri

Eğitmenli köy okullarında

Okulun açılma ve tatil zamanları

Eğitmenli köy okullarında tedrisat hakkında Kültür Bakanlığından vilâyete bir tamin gelmiştir. Bu tamime göre bu gibi okullarda tedrisat zamanı altı aydan az ve yedi aydan çok olmıyacaktır. Bu okulların açılma ve kapanma zamanları, mahallî şartlara göre köy beğitmeni, gezici başöğretmen ve bölge müfettişi tarafından tespit edilecek, bu bakımdan her köy veya bir bölgedeki köylerin vaziyetleri ilktedrisat müfettişliğince Kültür direktörlüğüne bildirilecektir. Eğitmenler köy okullarında tedrisat tatil edildiği zamanlarda da okul inşaatı, tesisat eşyasının yaptırılması veya hazırlanması, umumî ziraat işleri gibi faaliyetlere devam edilecektir. Onun için yerli olmıyan eğitmenler, mazeretleri veya kendi köylerindeki işleri dolayısile eğitmenlik yaptıkları köyden ayrılmak istedikleri takdirde okulla ilgili işlere halel gelmemek üzere gezici başöğretmen vasıtasile bölge müfettişlerinden izin alarak muvakkaten her ayrılış bir ayı geçmemek şartile ayrılabileceklerdir. Gezici başöğretmenler, tatil aylarında da okul inşaatına aid işlere nezaret etmek ve eğitmenlerin ziraat işlerile ilgili çalışmalarını idare ve murakabe etmek üzere tıpkı tedrisat zamanında olduğu gibi vazife görecekler ve kanuna göre yol masrafı olarak aldıkları ücretleri aynen alacaklardır. Mazeretleri dolayısile işlerinden muvakkaten ayrılacakların bölgelerindeki köyler, başöğretmen işinin başına gelinceye kadar ve muvakkaten en yakın bölgenin gezici başöğretmenliğine bağlanacaktır.

Sebze ve meyve bahçelerinde.

Son sürekli yağmurlardan ve onu takip eden sıcaklardan sebze ve meyve bahçelerinde böcekler çoğalmıştır. Mahsule zarar veren haşerelerle mücadele için Vilâyet ziraat müdürlüğü, bahçe sahiplerine tütün tozu dağıtmağa başlamıştır.

Çekirge mücadelesi

Seferihisar kazasında mahdud bazı sahalarda ve Karşıyakada Örnek köyünde çekirge görülmüş, alınan mücadele tedbirleri ile çekirgeler imha edilmiştir. Çekirge çıkan sahalar alev makinelerile yakılmıştır.

İnciraltı ve Aliağa plâjlarında modern tesisat.

Herikî plâjın menafii umumiye namına istimlâki kararlaştırıldı.

İzmirin İnciraltı plâjile Menemenin Aliağa plâjında vilâyetçe yaptırılmasına karar verilen modern tesisat için inşaata başlanmak üzeredir. Dahiliye ve Nafıa Vekâletleri, İnciraltında yapılacak geniş tutulmasını ve ona göre eski plândan daha esaslı ve mükemmel bir plân yapılmasını muvafık görmüşlerdir.

İnciraltı plâjı, yazın halkın çok istifade edeceği, her türlü konforu havi bir plâj haline getirilecektir. Hatta ileride burada bir de otel inşası düşünülmektedir. Plâj mevsimine kadar her iki plâjda birer gazino ve lüzumu kadar soyunma odaları ve duşlar yaptırılacaktır. Otelin inşası, gelecek seneye bırakılacaktır.

Her iki plâjın bulunduğu yerlerdeki sahipli arazi sahiplerile bu yerlerin vilâyet namına satın alınması için pazarlıkla uyuşulamadığından vilâyetin teşebbüsü üzerine her iki plâjın menafii umumiye namına istimlâkine Vilâyet idare heyetince karar verilmiştir.

Sun'î gölün dibi kil ve beton döşeniyor

Mahallelerde sokak başlarına da ziyadar levhalar konması düşünülüyor.

Kültürparktaki sun'î göl yakında tamamlanacaktır. Sun'î gölün kaplıyacağı 16,000 metre murabbalık saha iki metre derinliğinde kazılmış, toprağı boşaltılmıştır. Şimdi gölün alt kısmına 30 santimetre derinliğinde kil tabakası döşenecektir. Kil tabakasının suyu sızdırmadığı malûmdur. Fakat ayrıca kil tabakası üzerine de on santimetre kalınlığında bir beton tabakası döşenecek, bu suretle sun'î gölün su sızdırması önlenecek, ayni zamanda icabettikçe temizlenmesi de mümkün olacaktır. Sun'î gölde bir ada, biri büyük ve diğeri küçük iki yarımada vücude getirilmiştir. Bunların üzerleri ağaçlarla süslenmiştir. Mehtap, gondol ve motör eğlencelerile sun'î göl, Kültürpark ve fuara fazla ziyaretçi çekecektir.

Sokaklarda tertibat

Belediyece şehirdeki mahallelere, sokak başlarına o mahalledeki sokakların haritalarını gösteren küçük bazı tesisler konulması düşünülmekredir. Bunlar elektrik lâmbalarının yanında yapılacağı için geceleri de bu levhalar sayesinde istenilen sokağı bulmak kolay olacaktır. Gene bu levhalarda, o mahallede bulunan hastahane ve büyük müesseseler, doktor ve ebelerin adresleri de yazılı olacaktır.

Ev kadınları!

Taze gemiş mevsiminde reçel ve şurup hazırlamak için kollarınızı sıvayınız!

(Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu)

Ihracatımız

T. Odasının haftalık istatistiği

24-30 Nisan haftasında İzmir limanından yapılan ihracata dair şehrimiz Ticaret odasınca bir istatistik hazırlanmıştır. Bu istatistiğe göre limanın bir haftalık ihracatı şudur:

Üzüm 638 ton, hurda incir 59,8 ton, pamuk 38,1 ton, palamut 646,5 ton, zeytinyağı 299, palamut hulâsası 103, balmumu 2, yumurta 3,1, arpa 665,1, meyan kökü 26,5 deri 30,3, buğday 500, tütün 42, pirina yağı 22,2, nohud 50, kepek 319, badem 1,9, kumdarı 9,6, çalkântı 10,5, çöven 1 ton, yün 915 kilo, halı 305 kilo, kuzu 801, koyun 914 tane.

4 Mayısta da 325 koyun, 2290 kuzu sevk ve ihraç edilmiştir.

Şehir Gazinosunda Edvar Biyanko

Dünyanın bu tanınmış ve çok sevilmiş olan güzide san'atkârı, FUAR GAZİNOsunda, çalışmalarına devam etmekte ve san'attan anlıyan, yüksek zevk sahibi İzmir aile ve sosyetelerinin alkışlarını toplamaktadır.

E. Biyango

Size en heyecanlı muzik ve dans zevkini tattırır

Pazar günleri saat 17 den 19 za kadar Matine

Fiatlerde hiç bir zam yoktur.

Kuduz tedavisi

kadınlar için bir paviyon yaptırılıyor

Hayvanlar tarafından ısırılan ve kuduz şüphesi üzerine İzmir kuduz tedavi yurdunda tedavi altına alınanlar şimdiye kadar Memleket hastanesinde kalıyorlardı. Bu yüzden hastanedeki yataklardan mühim bir kısmı, kuduz tedavisi için hariçten İzmire gelenler tarafından işgal ediliyordu. Vilâyet umumî meclisinin kararı üzerine kuduz tedavisine tâbi tutulmak üzere hariçten İzmire gelenlerin yatıp kalkması ve iaşesi için Arapfırını caddesinde Evkaftan bir bina alınmış, bu binada bazı tadilât yapılmıştır.

Bu binada kadınlar için de ayrı bir pavyon inşasına lüzum görülmüş ve bu inşaatın Hazirana kadar yapılması kaydile vilâyet daimî encümeni 817 liranın sarfını kararlaştırmıştır.

Kuduz tedavisi için hastanede yatırılanların, bu binaya nakledilmeleri üzerine hastanede boş yatak miktarı artmış, İzmirde ve civarında hastalanarak Memleket hastanesine müracaat edenlerin daha çok yatak bulmaları imkânı temin olunmuştur.

Mevlid

Mevlidi nebevinin önümüzdeki Çarşamba günü akşamı yani Perşembe gecesine rastlıyacağını sayın ulusa bildiririm.

İzmir Müftüsü
R. Çelebioğlu

Doğum

Dün, vilâyet encümeni azasından B. Mehmed Aldemirin bir erkek evlâdı dünyaya gelmiş ve Hızır adı verilmiştir. Yavruya uzun ömürler diler, ana ve babasını kutlularız.

Liman fen heyeti

Deniz Ticaret müdürlüğünün İzmir liman reisliği kadrosunda evelce bir fen heyeti vardı. Görülen lüzum üzerine bu fen heyeti kadrodan çıkarılmış ve lâğvedilmişti.

İzmir liman reisliğinin gösterdiği lüzum üzerine en mühim bir ihraç iskelemiz olan İzmirde bir liman fen heyetinin daimî svrette faaliyette bulunması muvafık görülmüş, kabul edilen kadro liman reisliğine gelmiştir. Bu kadroya göre, liman reisinin başkanlığında çarkçı mütehassısı B. Haydar ve gemi inşaat mühendisi B. Mümtaz liman fen heyetine tayin edilmiş, şehrimize gelerek liman reisliğinde vazifeye başlamışlardır.

Alsancak takımı Ankarada

Millî küme müsabakaları için Ankaraya giden Alsancak takımında Rasim ve Sabri yoktur. Bugün ilk müsabakasını Harbiye ile yapacak, yarın da Muhafızgücü ile karşılaşacaktır.

Hıdrellez

Dün Hidrellezdi. Hidrellez durmadan dünyayı dolaşan Hızır ile İlyasın senede bir buluştukları gün diye anılır ve buluşma yerinin de (Beynennehreyn) yani iki nehir arası olduğu söylenir. Hızır ve İlyas hakkında halk ağzında çeşit çeşit efsaneler dolaşır. Hakikat olan şudur ki, Hidrellez, yazın başladığı ilk gündür. Dün hava, hakikaten bir yaz günü kadar sıcaktı. Halk, kırlara gitmiş, hatta şehirden çıkamıyan birçok aileler, sabahleyin erkenden parklara, deniz kenarlarına dolmuş, geç vakte kadar havanın güzelliğinden istifade etmiştir.

2 büyük filim... 2 büyük san'atkâr temaşaya değer iki eser

Ingiltere Tacının Incileri

419 senelik bir maziyi ihya eden bu filimi sayın müdavimlerimize tavsiye ederiz

1518 — 1937 Avrupa tarihi

Ayni zamanda *ŞIRLEY TEMPLE* tarafından yaratılan

NAZAR BONCUĞU

İlâveten: PARAMOUNT JOURNAL

BUGÜN **TAYYARE** *SİNEMASINDA*

Seanslar: ingiltere Tacı 4,30 ve 8,45 te.. Şirley 2.40 ve 7 de
Cumartesi, Pazar 12,15 te İngiltere Tacı ile başlar.

SON HABERLER

TELGRAF TELEFON RADYO

Italyan ve Alman tayyareleri, Valânsiyayı bombardıman ettiler

Atılan ağır bombalardan yüz ev yıkılmış ve limandaki bütün depolar harap olmuştur. Insanca zayiat korkunç bir raddededir

Paris, 6 (Radyo) — Mayorkadan kalkan İtalyan tayyareleri, Valânsiyayı bombardıman etmişler ve limandaki depoları baştanbaşa tahrip eylemişlerdir.

İnsanca zayiatın derecesi henüz tesbit edilmemiştir.

Paris, 6 (Radyo) — Bugün, Valânsiya üzerine gelen bir Alman tayyare filosu, limanı ve şehrin muhtelif yerlerini bombardıman etmiş ve ağır bombalar atmıştır.

Alman filosunun atmış olduğu bombaların tahribatı, henüz tespit edilmiş olmamakla beraber, birçok binaların harap olduğu ve insanca zayiatın, korkunç bir raddede bulunduğu bildirilmiştir.

Paris, 6 (Radyo) — Frankistlerin60 bombardıman tayyaresi bu sabah (Ksateyon döLaplana) yı bombardıman etmişler ve yüz ev tahrib eylemişlerdir.

Tayyarelerin, 450 ağır bomba attıkları tesbit edilmiş ve bu bombaların büyük yangınlar çıkardığı görülmüştür.

[illegible] tarı hakkında esaslı malûmat alınamamıştır.

Salamanka, 6 (Radyo)— General Varelanın kumandasındaki kıtaat, bugün Elhamra cephesinde sahile doğru beş kilometre daha ilerlemiştir.

Aranda ordusu da Kastelyon havalisinde yeni bazı mevziler almış ve cumhuriyetçilere büyük zayiat verdirmiştir. Burada vukubulan muharebede cumhuriyetçilerin 400 maktul ve 800 esir bırakarak kaçtıkları bildirilmiştir.

Çin - Japon harbi

(Pekin)e yürümek istiyen Çin çetelerine karşı tertibat alındı

Şanghay, 6 (Radyo) — Japon ordusunun; Pekin civarında çetelere karşı şiddetli tedbirler aldığı söyleniyor.

Pekin civarındaki bütün şehir ve kasabalar ahalisi, müsellâh bir halde (Pekin)e yürümek ve Japonların kurdukları hükûmeti imha etmek tasavvurundadır.

Japonlar, şehrin kapılarını kapatmışlar ve sedlerin üzerine mitralyözler yerleştirmişlerdir.

Ruzvelt

1940da cumhurreisliğine namzetliğini koymıyacak

Paris, 6 (Radyo) — Vaşingtondan buraya avdet eden Amerika sefiri (Bulik) gazetecilere beyanatta bulunmuş ve Ruzveltin 1940 da cumhurreisliğine namzetliğini koymıyacağını ve Beyazsaraydan serbest kaldıktan sonra, uzun bir seyahate çıkarak Avrupayı gezeceğini söylemiştir.

Mecidiyeye sancak verildi

Sancağı, bizzat donanma kumandanı Amiral Şükür Okan vermiştir.

İstanbul, 6 (Hususî) — Donanma kumandanı amiral Şükür Okan, İzmit limanına giderek Mecidiye harp gemisine büyük merasimle sancak vermiştir.

Antakyada yağmurla

Suların sürüklediği taşlar, yolları kapamıştır. Zarar büyüktür

Antakya, 6 (A.A.) — Dün gündüz ve bilhassa gece misline çok az tesadüf edilir şiddetli yağan yağmur ve kar burada büyük tahribat yapmış, mağazalar ve evlerin alt katları su altında kalmıştır. Hasarat çok mühimdir. Yollardan uzun müddet gelip geçme münkati olmuştur. Sellerin sürüklediği taşlar dükkanları ve kapılarını girilip çıkılamıyacak yükseklikte kapamıştır. Yüzlerce ev yıkılmış ve ölenlenler ile yaralanların sayısı henüz tesbit edilememiştir.

Atina üniversitelileri

Edirneyi ziyaret ettiler ve Atatürk heykeline çelenk koydular

[illegible] gün buraya geldiler ve hararetli tezahüratla karşılandılar. Yunanlı gençler, Atatürk anıtına giderek çelenk koyduktan sonra:

— Yaşasın Atatürk, yaşasın Türkiye!

Diye bağırdılar.

Dost memleket Üniversitelileri, Selimiyeyi, etnoğrafya müzesini, ziraat bahçesini gezdiler.

Umumî müfettiş general Kâzım Dirik, Üniversitelileri çok samimî surette kabul ederek kendilerine Trakyanın zengin bir albümünü hediye etti.

Pragda hâdiseler oldu

Müteveffa Mazarik heykelinin kaidesinde meçhul kimseler tarafından bir haç resmedilmiştir

Prag, 6 (A.A.) — Moravyada Sumberkte dün Reisicumhur Mazarikin heykelinin hasara uğradığı ve heykelin kaidesine bir gamalı haç resmedildiği görülmesi üzerine Çeklerle Almanlar arasında yeniden bâzı hâdiseler çıkmıştır.

Zıt gazetesine göre 200 polis Sumberke gönderilmiş ve polis umumî müfettişi tahkikata başlamıştır. Şehirde sükûnet hüküm sürmektedir.

Hükûmet Südet partisi azasına hitaben bir beyanname neşrederek Haylaynın doğuşunun 40 ıncı yıldönümüne tesadüf eden 6 mayıs günü alenen tezahüratta bulunmamasını tavsiye etmiştir.

Uluslar Sosyetesi konseyi

Konsey, önümüzdeki Pazartesi günü içtima edecektir.

Cenevre, 6 (Radyo) — Uluslar Sosyetesi konseyi, önümüzdeki Pazartesi günü toplanacaktır. Bu münasebetle muhtelif devletle mümessilleri, gelmeğe başlamışlardır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Elhamra Sinemasında Bu akşam Piyes 3 Perde

Bir Adam Yaratmak

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

8 „ Pazar
9 „ Pazartesi
10 „ Salı
11 „ Çarşamba
12 „ Perşembe
13 „ Cuma

Bir adam yaratmak dram
İntikam Maçı Komedi
Toka
Ateş böceği
Sözün kısası
Kral Lir

7 Mayıs cumartesi tenzilâtlı talebe matinesi
Saat 3,30 da başlar ■ *Size öyle geliyorsa*
8 Mayıs Pazar umuma matine ■ *Satılık Kiralık*

Büyük Millet Meclisinde

Ankara, 6 (Hususî) —Büyük Millet Meclisinin bugünkü içtimaında hükûmetimizle Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı devletleri arasında aktedilen Seyrisefain ve Ticaret muahedenamesi anlaşması hakkındaki kanunun ikinci defa olarak müzakeresi yapılmış ve kabul edilmiştir. Bu kanunun kabulünü bildiren riyaset makamının beyanatı şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

Meclisin bu içtimaında, Sovyet hükûmetinin yeni Ankara elçisi B. Tirentief te bulunmuştur.

Ankara

Ziraat enstitüsü kaldırılıyor.

Ankara, 6 (Hususî) —Ankara Ziraat enstitüsünün lâğvedileceği ve Orman çiftliğinde bir Ziraat fakültesi tesis edilerek, Devlet Ziraat işletmeleri Kurumu ile iş birliği temin olunacağı ve bu suretle ziraî kalkınmamızda daha aktif bir rol oynanacağı söyleniyor.

Papa Eftim

Romanyadan Kudüse giden papazlarla konuştu

İstanbul, 6 (Hususî) — Kudüse gitmek üzere Romanyadan buraya gelen papazlardan mürekkep bir heyet, Papa Eftimi ziyaret etmiş ve Türk Ortodoks teşkilâtı hakkında malûmat almıştır.

Yardım listesi

Bank Komerçiyala İtalyana memur ve müstahdemini evelce verdikleri halde liste harici kalan 24 lira 75 kuruş, Tayyare ikinci dafi taburu subayları 7 lira 25 kuruş, Belediye başhekimliği memurları 17 lira, Belediye çocuk yuvası memurları 15 lira 60 kuruş, Eşrefpaşa hastahanesi memur ve müstahdemini 31 lira 21 kuruş, Nesim Sabah 5 lira, Fırıncılar esnafının teberrüü olup Hüseyin Çakır elile 50 lira, Aşçı Recep Baştuğ 5 lira, Ali ve Adil Fidan ve ortakları 30 lira, Hâle Fidan 1 lira, Melâl Fidan 1 lira, Sarıkamış okulu öğrencileri 5 lira 66 kuruş, Keçeciler Musevî okulu öğrencileri 8 lira 55 kuruş, Bölge San'at okulu öğretmen ve memurları 31 lira 15 kuruş, Mustafa ve Hamid Gönlüşen 2 lira, Üzüm kurumu memurları 57 lira 70 kuruş, Mersinli fidanlığı memur ve müstahdemini 5 lira, bugün toplanan 273 lira 12 kuruş, dünkü yekûn 15853 lira 93 kuruş, umumi yekûn 16127 lira 5 kuruş.

Varolsunlar!

İzmir Maliye memurları yarın Kızılçullu atkoşusu sahasındaki çamlıkta bir kır gezintisi yapmağa karar vermişler ve bunun için para ayırmışlardı. Bu hamiyetli memurların, gene aralarında verdikleri bir kararla kır gezintisi için ayırdıkları parayı Kırşehir zelzele felâketzedelerine verdikleri, kır gezintisinden vazgeçtikleri haber alınmıştır. Maliye memurlarını bu hareketlerinden dolayı tebrik ve takdir ederiz.

Şehir tiyatrosunda

MAKBET

Hamdi Nüzhet Çançar

Herşeyden evel bir noktaya işaret etmek isterim. Halkımız, hayır yalnız halkımız değil hatta, münevverlerimiz klâsik eserlerin zevkine henüz erememişlerdir. Bir akşam evelki patırtılı, gürültülü vodvili görmek için parteri tıklım tıklım dolduranlardan dörtte biri bile (Makbet) i görmeğe gelmemişti. Kendi kendimizi aldatmak için türlü tefsirler bulabiliriz. Fakat görünenköy kılavuz istemez, hakikat meydandadır. Bu vaziyet bu şekilde devam ettikçe maruf tabiri ile ağzımızla kuş tutsak güzel san'atların bu en güzelini bizde de kökleştirmek kabil olamıyacaktır. İster hükûmetin sübvansiyone ettiği müesseseler teşkil etmek suretile olsun, ister Halkevlerinin gösterit kolları mesaisini teksif etmek şeklinde olsun, ne yapacaksak biran evel yapmalı, halka, her fırsatta klâsikleri dinletmek suretile onun tiyatro zevkini terbiye etmeliyiz.

***

Şekspir ismini içimizde işitmiyen yoktur. Fakat yalnız İngilterenin değil, bütün dünyanın bu en büyük temaşa şairi hakkında zannetmem ki çoğumuzda sadra şifa verebilecek kadar malûmat bulunsun. Dünyada hiç bir şairin henüz kâbına varamadığı bu adamın ismi etrafında bile hâlâ ihtilâf mevcuttur. İngilizcede Şekspir ismi tam altı türlü yazılır.

Hatta dahası var: Şekspirin tamamen hayalî olduğunu iddia edenler bile vardır, Şekspirin tiyatro kapılarında asilzadelerin hayvanlarını tutmağa tenezzül edecek kadar zavallı kalmış bir aktör olduğunu, bugün bu maske altında bulunan eserlerin ayni devirde yaşamış yüksek bir Lord tarafından yazıldığını ileri süren ve bunu namütenahi delillerle tevsik etmeğe çalışan üçüncü bir grup ta mevcuttur ki ihmal edilecek bir yekûn teşkil etmezler. İşin tarihe ve İngiliz edebiyatına taallûk eden bu kısımlarını bir tarafa bırakalım. Mahiyeti kim olursa olsun, "Makbet„ Şekspir ismi altında tanılan bu adamın eseridir ve hiç şüphesiz en güzel eserlerinden birisidir.

Şeksperin hemen bütün eserleri bütün medenî dünya lisanlarına tercüme edilmiş, her tarafta yüzlerce ve yüzlerce defa oynanmıştır. Biz bu sahada en geri kalanlardan biriyiz. Hatıram beni aldatmıyorsa memleketimizde şimdiye kadar yalnız bu müellifin "Otello„ su oynanmıştır. Hâlâ kahvelerimizden birçoğunda Otelloya aid tabloların reprödüksiyonlarından bir çoğuna tesadüf etmek mümkündür.

Şehir tiyatrosu bu dâhi müellifin Makbet gibi, Kral Lir gibi eserlerinin dilimize çevrilmesini temin etmekle hem edebiyatımıza, hem de temaşamıza cidden çok hüyük, çok isabetli bir hizmet yapmıştır.

Makbet İskoçya tarihine aid bir faciadır. İskoçyalı iki asilzade, Makbet ile Banko, çöl ortasında üç büyücü kadına tesadüf ederler. Büyücüler Makbete kendisinin kral olacağını, Bankoya da çocuklarının kral olacağını haber verirler.

Makbet karısının teşvikile kendi malikânesinde misafir bulunan kral Lunkan'ı öldürür. Kral olur, arkasından Bankoyu da katlettirir. Fakat müdhiş bir vicdan azabına tutulur. O kadar ki bir ziyafet esnasında Banko'nun hayaletini kendi yerini işgal etmiş görür. Karısı Leydi Makbet bir seyrifilmenan nöbeti esnasında kendi teşviki ile kocasının işlemiş olduğu cinayeti ağzından kaçırır ve bir müddet sonra da kafasından bir türlü sökemediği bu hayaletlerden intihar etmek suretile kurtulur. Bir İngiliz ordusunun muavenetini temin etmiş olan kral Dunkan'ın oğlu Malkom İskoçyaya hücum eder. Çocukları ve karısı Makbet tarafından zalimane bir şekilde katlettirilmiş olan asilzadelerden Maktuf muharebe meydanında "Makbet„ i öldürür. İşte facianın hulâsası....

Şekspir bu eserinde ihtirası ve bu ihtirasın insan ruhunda yaptığı sonsuz tahribatı emsalsiz bir kudretle tasvir etmiştir. Makbet kral olmak istiyordu, kendi kralını öldürmek suretile bu maksadına vasıl olur. Fakat bir taraftan vicdan azabı, diğer taraftan cinayetinin meydana çıkması korkusu artık onu pençesine almıştır.

Şimdi iş bir tek cinayetle kalmıyacaktır. Bu cinayetin uzak veya yakın masum veya günahkâr şahidlerini de ortadan kaldırmak lâzımdır. Binaenaleyh cinayet üstüne cinayet işler. Leydi Makbetin bir tek ihtirası vardır: Kocasını kral görmek!.. Onun için cinayet fikrini yegâne çare diye kabul etmiştir. Kocasının son tereddüdlerini yenen ve kral Dunkan'ı öldürecek silâhı Makbetin eline veren odur. O da ihtirasını hayatı ile ödeyecektir.

Şekspirin diğer eserleri arasında bile insan karakteri bu kadar çırçıplak, bu derece çiğ bir surette teşrih ve tasvir edilmemiştir.

***

Temsil heyeti umumiye itibarile oldukça iyi ve kusursuzdu. Eserin bütün merkezi sıkleti pek tabiî olarak Makbet ile Leydi Makbet üzerinde toplanıyordu. Leydi Makbet rolünde Bayan Neyyire Muhsin, kendisinden beklemeğe hakkımız olan temsil kudretini bütün yüksekliği ile gösterdi. Şimdi hafızamı toplamağa çalırken Leydi Makbetin hangi sahnedeki muvaffakıyetini daha ziyade tebarüz ettirmek lâzımgeldiği noktasında tereddüde düşüyorum. Eğer mutlaka bir parçayı zikretmek lâzımsa diyeceğim ki, bilhassa üçüncü perdede Bayan Neyyire alelâde mariz bir sairifilmenam değildi. Sanki birinci perdedeki o zalim, o muhteris Leydi Makbetin azap çeken teşahhus etmiş vicdanı idil.

Makbete gelince, bunu genç artistlerden Sami Aynaoğlu oynuyordu. Muvaffak olamadı diyemiyeceğim, bilâkis bazı sahnelerde harikulâde idi, çok kereler bir tiyatroda, bir temsil karşısında olduğunuzu unutuyor, kendinizi hakikî bir hayat sahnesi önünde zannediyordunuz. Fakat bazan da bu tesirin tamamile aksi hasıl oluyordu, Öyle sahneler vardı ki Bay Sami orada Makbeti yaşatmıyor, bir mektepte resitasyon yapan bir talebe vaziyetine düşüyordu.

Bilhassa ikinci perdede bu tesiri taz'if edecek derecede seri konuşuyordu. Artistin hepimize telkin etmek istediği vicdan azabı belki bu sürati izah eder, fakat kabil değil mazur gösteremez.

Makbetin makyajına da biraz takılacağım. Bıyıklarına öyle

— *Sanu 8inci sahifede* —

Şehir Meclisi, dün dağıldı. Fuar gazinosundaki ziyafette hararetli nutuklar irad edildi.

— *Başı 1 inci sahifede* —

Karşıyakada oturan Dr. B. Memduhtan istenilen kaldırım ve lâğım ücretinin yarısı hakkında verdiği itiraz arzuhalına karşı müzakere cereyan etmiş, neticede aranılan paranın haklı olduğu neticesine varılmış, o şekilde karar verilmiştir.

Halkapınar suyu himaye mıntakası vaktile belediye hududuna alınmamışken burada inşa edilen evlerin yıktırılması için bedellerinin su şirketi tarafından halka ödenmesi hakkında bazı azaların imzasile verilen takrir bir temenni şeklinde kabul edilmiş, belediye reisinin bu hususta lâzımgelen teşebbüslerde bulınması muvafık görülmüştür.

Şehrin en mühim bir yolu olan Karantina tramvay caddesinin darlığı ve burada sık sık kaza vukubulması hasebile Güzelyalı - Konak arasında işliyen otobüslerin, halkın kolayca taşınması için bu cadde üzerinde lâzımgelen her türlü tedbirlerin alınması şartile otobüs seyrüseferinin men'i hususunda belediye reisine selâhiyet verilmesi 10 imza ile verilen takrir üzerine - geçen hararetli münakaşalar neticesinde - kabul edilmiştir.

Belediye, bu yolun parke döşenmesi ve bu cadde üzerinde yapılan elektrik tenviratı için ücret alınmaması hususunda şirketle müzakerede bulunacaktır. Bu mesele münasebetile halkın şikâyetlerine kat'iyen meydan verilmiyecektir.

Reis:

— Çok verimli bir devreyi kapıyorum.

Sözlerile meclisi kapamıştır.

Ziyafet:

Saat 19 da Kültürpark gazinosunda şehir meclisinin dört senelik intihap devresi sona eren azası şerefine belediye tarafından 300 kişilik bir ziyafet verilmiş, samimî musahabelerle geçen bu ziyafette vali B. Fazlı Güleç, orgeneral İzzeddin Çalışlar, tümgeneral Rüştü Akın, müstahkem mevki komutanı tümgeneral Rasim Aktoğu, topçu tuğ komutanı general Seyfi, piyade tuğ komutanı tuğbay Osman, saylavlarımızdan Halit Onaran, Haydar Rüşdü Öktem, vali muavini Cavid Ünver tayyare alay komutanı albay Celâl ve albay Şefik, vilâyet idare heyeti üyeleri, adliye mülkiye daireleri müdürleri, vilâyet umumî meclisi, Parti yönkurul üyeleri, gazeteciler hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet esnasında belediye reisi B. Behcet orgeneral ve diğer komutanlarımıza, bu ziyafette bulundukları için teşekkür ettikten sonra şu nutku irad etmiştir:

Nutuk

İzmirin değerli mümessilleri!

İzmir belediye meclisinin 4 senelik intihap devresinin sona erdiği bugünlerde, muhterem müntehiplerimiz İzmir halkına yapılan işler hakkında bir kere daha izahat vermeği ve bilhassa, bu vazifeyi böyle çok güzide dinleyiciler huzurunda yapmış bulunmağı bir bahtiyarlık addediyorum.

Belediye meclisimiz bu intihap devresi içinde (74) defa toplanmış, şehir işleri etrafında azamî bir hassasiyetle ve feragatle çalışarak, çok faydalı neticeler veren 695 karar almıştır.

Buna, şehrin imarı, güzelleşmesi, intiz mı, halkın sağlığı ve h.zurunu temin için hazırlanan y zırc: maddelik çeşitli talimatnameler de ilâve edilince, meclisin her toplantısındaki ahenkli görüşmelerin verdiği faydalar daha iyi anlaşılır.

Bütün bunları ve modern belediyeciliğin çok güzel bir ifadesi olan belediye kanununun imkân nisbetinde tatbikinden elde edilen parlak neticeleri burada teferrüatile izah etmeğe vaktimiz olmıyacaktır.

Onun için sözü mümkün mertebe kısaltarak ve daha çok rakamların ifadesine terketmek istiyorum.

Kanalizasyon ve yol

Şehrin en esaslı ve en çok para ve emek istiyen ihtiyaçlarından biri olan ve üzerinde hassasiyetle durduğumuz yol ve kanalizasyon işinde:

249.483 metre murabbaı yeni yol yapılmış,

77.604 metre murabbaı eski yolların esaslı tamiri.

56.003 metremurabbaı da yol tamiratı mütemadiyesi,

5.612 metre tul kanalizasyon.

1.283 menfez yenidan yaptırılmış, eski kanalizasyonlar kâmilen ve birkaç defalar temizlettirilmiştir.

Ağaç ve çiçek

Son intihap devresi içinde:

29.892 ağaç

143.786 çiçek

Fidanı dikilmiş, yeniden bir çok parklar, çocuk oyuncaklı bahçeler vücude getirilerek, mevcud parkların noksanları ikmal ve heyeti umumiyesi itinalı bir surette yapılmıştır. Yeniden açılan bütün yollar ile eski yolların mühim bir kısmı ağaçlanmış ve ihiyaca karşılık vermek üzere, binlerce fidanı ihtiva eden fidanlık ve ser meydana getirilmiştir.

Şehrin güzelleşmesine ve bir taraftan da sağlığının korunmasına hâdim olan bu faaliyet, şüphe yok ki önümüzdeki yıllar daha geniş faaliyetler temin edecek ve bütün bu ağaçlar, çiçekler İzmirimizin mühim bir servetini teşkil edecektir.

Sağlık işleri

Sağlık işlerimiz daima hususî bir dikkat ile takip olunmuş ve sayın meclisin bu hususta hazırladığı talimatnamelerin tatbikinden de büyük faydalar elde edilmiştir. Rakam olarak ifade edersek bu intihap devresi içinde:

49.222 hasta muayene ve ilâçları verilmiş,

48.500 esnaf, şoför, işçi vesairenin daimî kontrol ve muayenesi yapılmış,

4.014 muhtelif aşı ve dezenfeksiyon işleri de yapılmıştır.

Sıtma ve sivrisinek mücadelemiz de çok faydalı netice vermiştir. Her türlü müşkülâta ve imkânsızlıklara rağmen şehrin muhtelif semtlerinde 33.000 metre murabbaı bataklık kurutulmuş, 1600 metre kanal açılmış, şuradaki buradaki durgun sular, çukurlar doldurulmuş, evlerde mükerrer olarak 194.114 mazot muayenesi yapılmış, birikintilere mükerrer 7462 defa mazot dökülmüş, halkımız matbuat, broşür ve kartlarla sıtma hususunda daimî surette ikaz ve tenvir edilmiştir.

Tenvirat

Şehrin gittikçe büyüyen ve genişliyen ihtiyacına göre yeniden hatlar ve lâmbalar ilâve edilerek umumî tenvirat bir taraftan elektrik bir taraftan da zamanımızda ve idaremize geçen havagazı ile büdcenin gösterdiği imkân nisbetinde sabaha kadar devam ettirilmeğe çalışılmıştır.

Havagazı

Havagazı şüphesiz bugünkü konfurun terkedilemez bir zaruretidir. Son seneler içinde belediyemiz eline geçen ve aldığınız tedbirlerle daha çok inkişaf eden bu fabrika, evlerin ve müesseselerin azamî istifadelerini mümkün kılacak bir ucuzluğa doğru gittiği gibi, bir taraftan kışın fakir ve orta halli halka kok kömürünü de uzuz fiatle temin etmekle yerinde bir hizmet ifa etmiştir.

Sularımız

Sayın meclisin şehir halkına büyük bir hizmet olarak Karşıyaka Vezir ve Osmanağa suları işinde tuttuğu yol, Cumhuriyet hükûmetimizin yüksek yardımlarile yakında, Halkapınar suyunun da belediyeleşmesi suretile, İzmirin su ihtiyacı tamamen halkın lehine halledilmek gibi mesut bir netice verecektir.

Buna, belediyecilik bahsinde büyük ve kurdetli devletimizin prensiplerine çok uygun olarak meclisimizin elektrik şirketini satın alma hususunda verdiği isabetli kararı da ilâve ederek bu devrede yaptığınız ve yapmak istediğiniz büyük hizmetlerden yeni bir örnek sayabilirim.

Belediye otobüs servisi

Şehir meclisinin, otobüs servislerini belediyeleştirmek kararı, bir hakikattir ki, hem bu hizmetin azamî temizlik, rahatlık ve konforla ifa edilmesini temin etmiş, hem de şehir büdcesine gittikçe artan bir gelir kaynağı teşkil etmiştir.

Şu suretle İzmir belediyesi, son devre içinde yapılan hamlelerle ve suları, havagazı, mezbaha ve otobüslerile birçok belediyelerimize örnek olacak bir yol tutmuştur.

Bu belediye meselelerinin faaliyeti, halkı ucuzluğa ve rahata kavuşturduğu gibi şehrin imar ve tezyininde büyük bir kolaylık ve imkân vasıtası olacaktır.

Öyle umarım ki bizi takip edecek arkadaşlarımız, bu tutumun faydasını gördükçe bugünkü şehir meclisini teşkil eden sizleri hayırla anacaklardır.

Muhterem arkadaşlar;

Mühim ve faydalı hizmetlerimiz arasında, yanmış İzmirimizin bu devredeki büyük imar hamleleri de mühim bir mevki işgal etmektedir.

Birkaç sene eveline kadar şehrimizin en kıymetli bir yerinde, dağ gibi molozların, yer yer bataklıkların bulundağunu biliyoruz. Güzel İzmirimiz için kara bir leke teşkil eden bu manzara, bütün imkânsızlıklara rağmen sizin yurd aşkınızla ve ateşin imanınızla çok az zamanda ortadan kaldırıldı.

Yangın sahasında kaldırılan molozlar 350,920 metre mikâbına baliğ olmaktadır: Burası şimdi hemen tamamen tesviye edilmiş, yeni yollar açılmıştır. Meclisin ve Belediyenin bu faaliyetini tamamen benimseyen halkımız da diğer işlerimizde olduğu gibi bunda da müzaheret göstererek, bir kısmı mühimi imar sahasında olmak üzere son devre içinde 844 yeni inşaat yaptırmıştır ki, vasatî bir hesapla bu, on milyon liralık bir iştir.

Buna, Belediye büdcesinden sarfedilen milyonları, arsa mübadelesile yaptırılan işleri ve emekleri de ilâve edersek, İzmire tarihin getirdiği bu ıztırablı yaranın gene tarihin bahşettiği feyizli Cumhuriyet devrinde, ortadan kaldırılması için sarfadilen azmin, bilhassa bugünün imkânlarile karşılaştırılınca, hiç te küçük birşey olmadığı görülecektir.

Bütün bu cehdü hareketin müvellidi ve mesnedi şüphesiz aramızdaki samimî sevgide, iş birliğinde ve duyduğumuz feragatli iş heyecanındadır. Bu muvaffakiyetin sırrı ise Türk milletini daima iyiye, daima güzele sevkeden Ulu Atamızdan aldığımız sonsuz enerji ve kuvvettir.

Bunun için bize tevdi edilen vazifeyi, şerefli insanların temiz hesabını vererek başka arkadaşlara devrederken, güzel İzmirimizin, aziz Türkiyemiz gibi daha çok, pek çok güzelleşip ilerliyeceği emniyetini de kuvvetle izhar edebiliriz.

Yeni şehir meclisi emek vererek hazırladığınız beş senelik çalışma programı ve İzmirin yanmamış yerlerinin imar planı üzerinde ayni aşkile durmaktan ve ayni zevk ile çalışmaktan kurtulamıyacaklardır.

İşte asıl o zaman cumhuriyetin bu nesilden istediği İzmir, hakikî güzelliği ve şaşaasile doğmağa ve parlamağa başlıyacaktır.

Burada bilhassa söylemek isterim ki devrenizin mesut bir eseri olarak 936 senesinde ilk ağaçlarını diktiğimiz Kültürparkı, yarının İzmiri için de büyük bir cazibe yeri olarak bırakıyoruz.

İzmir Enternasyonal fuarını da ihtiva eden bu 360 bin metre murabbalık sahada bu günden vücude getirilen terbiyevî sportif, eğlence ve istirahat tesisatının kıymet ve ehemmiyeti gelen yıllar elbet daha çok anlaşılacaktır.

Çocuklarımız bu eserden geniş bir şekilde istifadelenirken, İzmir Enternasyonal Fuarı her yıl İzmir halkına milyonlarca liralık maddî faydalar temin ederken, duyacağınız manevî zevk, İzmir için çalışmalarınızın ve yorgunluğunuzun hiç şüphe yok en büyük mükâfatı olacaktır.

Aziz arkadaşlarım,

Yapılan işlerin hepsini büyük kurtarıcımız ve önderimiz Atatürke borçluyuz. Hepimizin, bütün Türk milletinin üzerinde titrediğimiz bu mukaddes şahsiyetin daimî sıhhat ve afiyeti için içli temennilerde bulunalım. Ona, İzmirin ebedî minnet ve şükranlarını bir daha tekrarlıyalım.

Arkadaşlarım,

Bu devreyi kaparken, İzmir belediyesinin malî vaziyetini de gözden geçirmek faydalı olacaktır.

Zamanınızda ifası teahhura uğramış hiçbir borcumuz yoktur. Hazırladığımız büdceler, kat'î hesap tetkiklerinde de gördüğünüz gibi, çok defa tahsilât fazlasile ve hiçbir sarsıntıya meydan verilmeden tedvir edilmiştir.

Bir kelime ile, belediyenin malî vaziyeti tam bir itibarda ve yolundadır.

375,331 lira kasa mevcudumuz.

351,218 lira ihtiyat akçamız vardır.

Bu devrede:

144,872 lira adî borçlara,

104,933 lira istikraz parasından adî büdceye sarfedilmiştir.

1,192,233 lira da istikraz borcuna verilmiştir.

Belediye bonoları

Belediye bonoları da çok iyi ve itibarlı bir vaziyettedir. Beledyemizce 1,095,544 liralık bono verilmiştir. Bunların çoğunun mahsubu yapılmış, 328,560 lira'ığı kalmıştır ki belediyenin elinde bunu en aşağı üç defa karşılıyabilecek 310,000 metre murabbaı satılmamış arsası vardır.

Devremizin vaziyeti maliyesini de şöylece arzettikten sonra müsaadenizle, İzmir şehrini şu daha iyi vaziyete getirmek lütfunu bizden esirgemiyenleri hatırlatmak isterim:

Eski Başvekil sayın İsmet İnönünün, gerek yangın yerlerinin belediyeye bono mukabilinde verilmesinde ve gerek istikraz borcu taksitlerimizin 300 bin liradan 150 bin liraya indirilip Maliyenin yardımlarile taksitlerinin uzatılmasında ve İzmir iktısadiyatına yükseliş imkânları veren İzmir Enternasyonal fuarının kuruluş ve inkişafında ve diğer belediye işlerimizde gösterdikleri alâka ve yardım çok büyüktür. Kendilerine İzmir namına şükranlarımı burada da tekrarlamağı bir vazife bilirim.

Değerli mebusumuz ve Başvekilimiz sayın Celâl Bayarın eskidenberi İzmir için devam edip gelen kıymetli yardımları ve bilhassa Başvekâletleri zamanında İzmirimizin imar ve ihyası hususundaki candan ve çok yakından alâkaları kalplerimizi teshir etmekte ve bizleri minnettar bırakmaktadır.

Cumhuriyet hükûmetinin belediyeler hakkındaki düşünüş ve görüşlerini yeni bir hedefe doğru sürükliyen Başvekilimizin, İzmir Enternasyonal Fuarını da himayelerine almak suretile İzmir halkına ve şehrine yaptıkları yüksek yardımlar İzmir için daimî bir şükran vesilesi olacaktır.

Belediyemiz ile alâkalı küçük ve büyük her işte, devlet kudret ve teşkilâtından muhtaç olduğumuz yardımları bizden esirgemiyen, muhterem heyeti vekilemizin çok kıymetli erkânının her birinden ayrı ayrı gördüğümüz alâka ve teveccühü de hürmetle, şükranla yad edelim.

İzmir mebuslarının ve İzmiri seven diğer muhterem mebuslarımızın da bu bahiste büyük yardım ve alâkalarını teşekkürlerle anmak, şehir meclisi ve belediye namına bir borçtur.

Devremizde çıkarılan işlerin teferrüatına kadar canlı ve samimî bir ilgi gösteren dürüst ahlâkı, geniş vukuf ve tecrübesile bizlere daima yardımda bulunan sayın valimiz ve parti başkanımız B. Fazlı Gülece, vilâyet erkânına, ordumuzun İzmirde kıymetli mümessili müstahkem mevki komutanı general Rasim Aktağuya, kardeş umumî vilâyet meclisi azalarına, işlerimizi halkımız arasında yakından takiple vazifemizi kolaylaştıran parti teşkilâtı ve partili arkadaşlara, neşriyatlarile belediye vazifelerini halka yayan ve kıymetli hizmetler eden matbuatımıza, aşk ile çalışmalarile müşkül belediye makinesini döndüren belediye memur ve müstahdemleri arkadaşlarıma bilhassa teşekkür ederim.

Sayın arkadaşlarım,

Dört senedir ittifakla lütfettiğiniz itimad ve müzaheretlerinizi bütün hayatımca en tatlı bir hatıra olarak saklıyacağım.

Hepinize sıhhat ve afiyetler ve daima güzel ve muvaffakıyetli işler dileyerek, derin şükran ve üstün saygılarımla veda eder, ve Aziz Şefim Atatürkün yüksek varlıkları karşısında tekrar eğilirim.

Münir Birselin nutku

Zaman zaman, alkışlanan bu nutuk, hoparlörler sayesinde Kültürparkta bulunan halk tarafından da dinlenmiş ve sonra şehir meclisi azası namına avukat B. Münir Birsel tarafından bir nutuk söylenmiştir.

B. Münir Birsel nutkunda demiştir ki:

— Aziz ilbay, sayın komutan, değerli şarbay, sevgili arkadaşlar!

İzmirin devlet parti ve halk teşkilâtı mümessilleri bu güzide heyet huzurunda şarbayın şehir meclisi ve şehir işleri hakkında söylediklerine ait şehir meclisi arkadaşlarının hislerine ve noktainazarlarına tercüman olmak vazifesini, şehir meclisi birinci reis vekili sıfatile deruhte etmiş bulunuyorum.

Bu güzide ve münevver heyet huzurunda şehir halkının ve memleketin önünde İzmir şehir meclisi azalarının hislerini ifadeye çalışmak, nakâfi ve noksan olsa da iyi ve mükemmel yapılamamış olsa da benim için büyük bir bahtiyarlık teşkil eder.

Bugün dört senelik kanunî intihap devresinin son içtima devresini de ikmal ederek vazifesini bitirmiş olan bu şehir meclisinin vazife deruhde ettiği zamandanberi şehir ve belediye işlerine aid olarak yapılan işleri, sevgili şarbay hulâsaten ifade etmiş olmakla, bu devreye aid faaliyet plânçomuzun ana hatlarını kısa bir şekilde toplamış bulundu. Bunları tekrara ve yapılan işleri tadada tevessül edecek değilim.

Esasen meclis müzakereleri alenî olduğu ve şehir işleri hakkında şehrimiz matbuatı şayanı takdir ve teşekkür bir surette hassasiyet ve alâka ile bu hususta icap eden neşriyatı yaptıkları ve yapılan eserlerin birçoğu da meydanda bulunduğu cihetle bunları tekrar ifade zarureti de belki mevcud değildir, telâkki edilebilir.

Benim için burada tebarüz ettirilmesi icap eden hususlar, başkadır:

Arkadaşlar;

Herkes bilir ki, şehir meclisleri, belediye teşkilâtını mutlak bir tarzda kontrol ve murakabe ve şehir işleri kanun hududu dahilinde muktazi kararları ittihaz mevkiinde olan heyetlerdir. Kanun bu meclise, belediye reislerini, senelik raporlarını tasvip etmemek suretile iskat hakkını dahi vermiştir.

Başta belediye reisi olduğu halde, belediyenin bütün teşkilâtı, meclisin kanun dairesinde müttehaz kararlarını ifa ile mükelleftir.

Bu malûm esasları ifade etmekle, şehir işleri hakkında icraî bir vazife ifa etmiyen belediye meclisi azalarının, belediye reisinin ve belediye teşkilâtının yaptıkları işler dolayısile memlekete ve müntehiplerine karşı tam bir manevî ve siyasî mesuliyet deruhde etmiş olduklarını ifade ve tebarüz ettirmek istemiş bulunuyorum.

Arkadaşlar,

Dört senelik faaliyet devre-

— *Sonu 6 ıncı sahifede* —

— 148 — Yazan: Aleksandr Düma

Kardinal dirseğini defteri üzerine, elini yanağına dayamış dalgın dalgın düşünüyordu

— Çok şükür ki, aşağıda bekliyen aziz arkadaşlarım benim hapse götürülmekliğime kolay kolay meydan vermezler. Bununla beraber, M. Dö Trevilin silâhşorları yalnızca Kardinale karşı meydan okuyamazlar, çünkü, o bütün Fransa kuvvetlerine hâkim olduğu gibi kıraliçe kendisine karşı âciz ve kral ise bitaraftır. Dostum Dartanyan, sen cesursun, gururlusun, ve çok güzel hallerin var, lâkin seni kadınlar mahvedecek!

İşte bu hazin neticeye geldiği zaman misafir odasından içeriye girmişti. Mektubunu nöbetçi kapıcının eline verdi, o, kendisini bekleme odasına götürdü, ve sarayın içine doğru daldı.

Bu bekleme odasında bulunan beş yahut altı muhafız Dartanyanı tanıdıkları ve Jussakı yaralıyan o olduğunu bildikleri için manalı bir gülümseme ile kendisine doğru bakışıyorlardı.

Bu gülümseme Dartanyana fena bir fal gibi görünmüştü; yalnız bizim Gaskonyalı kolay yılar takımından olmadığı, daha doğrusu, memleketinin adamlarında korku tabiati bulunmadığı cihetle, fikrinden geçen bu hususa kendini kaptırmıyarak azametle muhafız efendilerin karşısına kuruldu ve elini kalçasına dayayarak bir hükümdar tavrı takınıp bekledi.

Odacı geldi ve Dartanyana peşinden gelmesi için işaret etti. Delikanlı odacının peşinden giderken muhafızlar biribirine fısıldar gibi gelmişti.

Bir koridorda yürüdü, büyük bir salondan geçti, bir kitaphaneye girdi ve burada kendisini bir yazıhane başında yazı yazan bir adamın karşısında buldu.

Odacı kendisini buraya soktuktan sonra hiçbir söz söylemeden dışarıya çıktı. Dartanyan duruyor ve bu adamı gözden geçiriyordu.

Dartanyan evvelâ kendisini bir hâkim huzurunda bulunuyor sanmıştı, fakat sonra yazıhane başındaki adamın muhtelif uzunlukta satırlar yazdığını ve daha doğrusu, kelimeleri parmakla sayıp vezinlerini tashih etmekte bulunduğunu gördü; bunun üzerine bir şair karşısında bulunduğunu anladı. Biraz sonra şair, kabı üzerinde "Miramel Beş perdelik facia„ ibaresi yazılı defterini kapatarak başını kaldırdı.

Dartanyan, Kardinali tanımıştı.

XL

KORKUNÇ BİR HAYAL

Kardinal dirseğini defteri üzerine, elini yanağına dayayarak bir müddet delikanlıyı süzdü. Hiç kimsenin gözü Kardinal Dö Rişelyonunki kadar tesirli olamazdı ve Dartanyan onun bakışının humma gibi damarlarına kadar nüfuz ettiğini hissediyordu.

Bununla beraber yüzünün vaziyetini hiç değiştirmiyerek şapkasını elinde tutup çok itimatlı olmamakla beraber pek de zebun görünmeksizin haşmetlinin emrini bekliyordu.

Kardinal dedi ki:

— Efendi, siz Bearenli Dartanyan mısınız?

— Evet, efendimiz diye delikanlı cevap verdi.

— Farbes ve civarında Dartanyan namiyle birçok aile vardır, siz hangisindensiniz? diye Kardinal sordu.

— Ben, kralımız efendimizin babası kral büyük Hanrinin din uğrundaki muharebelerinde hizmet eden Dartanyanın oğluyum.

— Çok güzel. Siz bundan yedi sekiz ay kadar evel payitahtta istikbal aramak için memleketinizden çıktınız, değil mi?

— Evet, efendimiz.

— Siz, Mön kasabasından geçerken başınızdan bir vak'a geçti, ne olduğunu bilmiyorum amma, her halde bir vak'a ge[illegible]

— Efendimiz, başımdan geçen vak'a.....

— Lâzım değil, lâzım değil. Diye Kardinal sözünü kesti ve gülümsiyerek bu vak'ayı kendisinden daha iyi bildiğini anlatmak istedi:

— Siz M. dö Trevile tavsiye olundunuz, değil mi?

— Evet, efendimiz; fakat Mön kasabasındaki o esefli vak'ada..

Haşmetli sözünü kesti:

— Mektup kayboldu, evet, bunu da biliyorum; fakat M. dö Trevil insanı görür görmez ne olduğunu anlar ve bunun için sizi kayınbiraderi M. dö Essartın bölüğüne yazarak bir silâhşor olacaksınız diye ümitte bıraktı.

— Efendimiz çok doğru malûmat almışlar, diye Dartanyan tasdik etti.

— O zamandanberi çok şeyler geçirdiniz; bir gün Şartrö arkasında dolaşmışsınız, fakat başka bir yerde olsaydınız daha iyi olurdu. Sonra arkadaşlarınızla birlikte Forj kaplıcası seyahatine çıktınız; arkadaşlarınız yollarda kaldı, fakat siz yolunuza devam ettiniz. Bunlar pek tabiî, çünkü sizin İngilterede yapılacak işiniz vardı.

Dartanyan büsbütün şaşalıyarak dedi ki:

— Efendimiz, ben oraya....

— Vindsor yahut başka bir yerde avlanmağa gittiniz; buna kimse karışmaz. Ben her şeyi haber aldım, çünkü her şeyi bilmek makamım ikızasındandır. Geri geldiğiniz zaman çok yüksek bir şahsiyetin huzuruna çıktınız ve onun size verdiği hediyeyi memnuniyetle görüyorum.

Dartanyan elini parmağındaki kraliçenin yadigârı olan elmas üzerine kapattı ve çabucak içeriye çevirdi; fakat geç kalmıştı.

— Efendimiz, korkarım gazabınıza uğradım.

— Ne münasebet efendi? Büyüklerinizin emirlerini başka hiçbir kimsenin yapamıyacağı bir şekilde beceriklilik ve cesaretle yapınca niçin gazabıma uğrıyacak mışsınız? Ben sizin gibi aldığı emri hakkile icra edenleri değil, emre itaat etmiyenleri cezalandırırım. Buna ispat olarak, sizin bana gelmenizi emrettiğim günü hatırlayınız ve siz gelmeyince hemen o akşam başınıza ne geldiğini düşününüz.

Hakikaten o akşam Madam Bonasyönün kaçırılma vak'ası olmuşt; Dartanyan titredi; ayni zamanda zavallı kadının yarım saat evel yanından geçmesi de gözünün önüne gelmişti ki bunun da kaçırılma vak'asını tertip eden ayni kuvvet tarafından idare edildiğine şüphe yoktu.

— Sonu var —

ÇİMDİKLER

Bahar geldi, müjde!

Mübarek baharın şiiri, dün Hızır İlyas günü içinde, rahat ve mütebessim, ovalardan gözüktü. Ağaçlıkların altında gene salıncaklar kuruldu. Gölgeliklerde gene hasırlar, gene kilimler serildi. Marulla yumurta, peynir ve zeytin, zeytinyağlı yaprak sarması, bu hasırların, bu kilimlerin etrafına dizilenlerin midelerine indikçe indi.

Papatyalar, lâleler toprağın kabuğunda kırmızı, beyaz, sarı beneklerle gözüktüler. Bahar geldi, bahar, mübarek bahar!

Kanların kaynadığı, romatizmanın, nezlenin, bronşitin gidip burunların rahat ettiği, bahar geldi.

İhtiyara da gence de müjdeler olsun..

Koca bir kış, evinin odasında mangal ve sobanın nar gibi ateşine bakan ihtiyar, şimdi bastonunu kaka kaka köşe başındaki kahvenin yolunu tutmuştur.

Kışın kapanan, perdeleri inen balkon ve pencerelerde, şimdi âşıka bir beyaz sabah gibi çehreler gözüküyor.

Tomat ve hiyarla beraber, insanlarda bağırıp çağırmak iştiyakı uyanıyor. Çünkü nihayet insan da tabiatin mahsulüdür.

Aşk, bundan sonra başlıyacak:

Ağustos böceklerinin uzun ve fasılasız ötüşleri arasında derin derin uyuyan genç kız, rüyasında sevdiği erkeği görecek.

Deniz ve banyo, açılan ve serpilen bir âlem, yeni sevgilerle yeni hıyanetlerin kapısını açacak..

Bahar deyip geçmiyelim, bahardan hepimizde hisseyap oluyoruz. Şair, tekin yere şöyle dememiştir:

Esti nesimi nevbahar açıldı güller subuhdem
Açsın bizim de gönlümüz saki meded sun camücem

Çimdik

ANADOLU

Günlük siyasal gazete

Sahib ve Başmuharriri
Haydar Rüşdü ÖKTEM
Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü: Hamdi Nüshet ÇANÇAR

İDAREHANESİ
İzmir İkinci Beyler sokağı C.Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776 - Posta kutusu: 405

Abone şeraiti
Yıllığı 1400, altı aylığı 800 kuruştur

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

FİKİRLER

Arkeoloji ve Izmirin yeni hafriyat yeri

Arkeoloji, her Türk münevverinin az çok üzerinde durması icab eden bir amatör zevki olmalıdır. Toprağın kıymeti yalnız gıdalarımızı temin etmekten ibaret değildir: Ayni toprak üzerinde nasıl evler, fabrikalar inşa edilmekte, yollar yapılmakta ise küremizin bu ince zar tabakası altında kalmış medeniyetin izleri de büyük bir kıymet arzederler. Onları biz meydana çıkarmakla, bizden evelkilerin ne çeşit hayat sürdüklerini; ihtiyaçlarının nelerden ibaret olduğunu; şehirlerini nasıl ve nerelerde kurduklarını görür ve maziden hem ders alır ve hem de boş vakitlerimizi sıhhî ve faydalı bir şekilde geçirmek imkânlarını bulmuş oluruz. Bugün Roma ve Atina harabelerini görmek için milyonlarca seyyah İtalya ve Yunanistanı ziyaret etmekte ve avuç dolusu para dökmektedir. Birçok hususlarda Roma ve Atinadan daha eski ve daha kıymetli olan harabelerimiz, bugün bu içtimaî alâkasızlık yüzünden güneş ışığına henüz kavuşamamışlardır. Mevcutlarına da üç beş kişinin senede bir veya iki defa ziyaretleri kâfi değildir. Evlerinde canları sıkılan, gidecek yerleri olmadığından şikâyet edenler; şehrin göbeğinde bulunan misli ve eşine hiç bir yerde tesadüf edilemiyen büyük san'at eserini görmelidirler.

Çok değerli müze müdürümüz Bay Salâhattin Kantarın notlarından öğrendiğimize göre:

İzmirde dört agora (pazar yeri) vardır. Eşrefpaşadaki hafriyat, bu agoralardan birini meydana çıkarmıştır. Hafriyat esnasında milâttan iki asır evel Elenistik devrine ait mimarî eserlere tesadüf edildiğine nazaran, milâttan sonra ikinci asırda yapılan bu agoranın milâttan evel ikinci asır agorası üzerine inşa edildiği anlaşılmaktadır. İzmir agorasının, diğer şehir pazar yerlerinden daha büyük olduğu görülmüştür. Bu agoranın hususiyetlerine gelince: 1) üç katlı olması, 2) yeraltı katına malik bulunması, 3) kubbelerin oturuşlarıdır. Portik adedi bu agorada dörttür.

İzmirin çok eski tarihlerdenberi Ege ve hatta Akdenizin en mühim bir limanı olduğu muhakkaktır. Bu hakikat bugün topraklar altından çıkarılan eserlerle de tesbit ediliyor. Bu kadar büyük bir pazar yerine malik olan bir şehrin ne kadar zengin ve kalabalık bir nüfusu olduğunu düşünebiliriz.

Bugün Hal ismi verdiğimiz devamlı pazar yerleri demek o zamanlarda bile düşünülmüş ve tatbik edilmiştir.

Hem faydalı, hem zevkli ve hem de spor yakarak boş vakitlerini geçirmek istiyen kimseler alâkalarını Arkeoloji üzerinde teksif ve terbiye etmelidirler. Bu zevk içkininkinden daha kuvvetlidir. Bir kere insan kendini kaptırdı mı bir daha kurtulamaz.

Bülent Üstündağ

Bek Cenevreye gitmiyecek

Varşova, 6 (Radyo) — Polonya Hariciye Nazırı Kolonel Bek'in bu ay içinde tolanacak olan Uluslar Sosyatesi konseyine gitmiyeceği söyleniyor.

DÜNYA Matbuatına bir bakış

Son İngiliz-Fransız müzakereleri.

Hangi şartlar içinde hazırlandı ve güdülen gayeler nelerdir?

YAZAN:
Mişel Pober
La Tribün de Nasgon gazetesinden

Yeni Fransız - İngiliz temasları gazetelere bir hayli mürekkep harcattı. Bu görüşmelerin maksadı, pragramı, hatta muhtemel neticeleri üzerinde bin türlü tefsirlerde bulunuldu. Hatta M. Daladiye ve Bonenin Londrada tam manasile bir ittifak imzalıyacaklarından İngiliz silâhlanmasını kolaylaştırmak için Fransanın Londrada 80 milyon sterlinlik bir plasman yapacağından, dördler veya beşler paktının hazırlanmakta olduğundan v.s. bahsedildiğine şahit olmadık mı?

Bütün bu faraziyeler şimdilik hiçbir esasa dayanmamaktadır: Parlâmento mehfillerinde toplanmış bazı mübhem rivayetlere veya İngiliz gazetelerinin ekseriya birbirini nakzeden haberlerine dayanarak bütün bir politik plân tasarlamak ve bunu B. Çemberlayna veya Fransız misafirlerine atfetmek pek kolaydır. Kolay tahminleri başkalarına bırakarak hakikî politik vak'aları araştıralım.

Yeni Fransız - İngiliz görüşmeleri hangi şartlar içinde yapılıyor? Fransa ve İngilterenin müştereken tetkik etmekte menfaatleri olan meseleler hangileridir. Diplomasinin bu temaslardan hemen bekliyebileceği neticeler nelerdir.

İlk önce esaslı bir müşahedede bulunmak lâzımdır.

Fransız ve İngiliz bakanlarının zaman zaman buluşmaları bir itiyad, hatta bir an'ane haline gelme yolundadır. İki senedenberi, iki memleket, politik sahada, çok sıkı bir şekilde iş birliği yapmaktadırlar.

Evelce, dış bakanları Cenevrede senede üç dört defa buluşuyorlar ve bu temas onlara kâfi görünüyordu. Londraya bir Fransız seyahati veya Parise bir İngiliz ziyareti ancak istisnaî sebeplere atfolunabilirdi. İki senedenberi Cenevre buluşmaları artık kâfi görülmemektedir.

Hükûmet reisleri arasında temasların da dış bakanlarının görüşmeleri kadar lüzumlu olduğu tezahür etmiştir. Buna diğer temaslar da eklenmiştir: Bu nisan ayı zarfında, B. Dof - Kuper, amirallık namına, B. Hor - Belisa da harp bakanlığı namına Parise gelmişlerdir.

B. Çörçil, yarı resmî bir vazifeyle Pariste birkaç gün kaldı. B. Daladiye ve B. Bone Londraya geliyorlar, ve tetkik edilecek meseleler arasında, İngiliz hükümdarlarının Parisi resmen ziyaretleri ve sonbahard B. Löbrünün Londrayı ziyareti de vardır.

Bundan böyle, iki hükûmet merkezi arasında, o kadar sıkı ve sık temaslar vardır ki, bir bakanlar toplantısının mutlaka sansasyonel mahiyeti olması şart değildir.

B. Lavalin istifasındanberi Fransız - İngiliz birliğindeki bu devamlılık, enternasyonal politikanın en mühim unsurlarından biri, Fransada halk cephesi hükûmetinin dış politikası lehine kaydedilecek nadir noktalardan biridir.

Fransız - İngiliz görüşmeleri devamlı ve metodik bir iş birliğinin normal bir tezahürüdür. Anlaşmak bazı fazla acayip faraziyeleri önlemek demektir. Bununla beraber B. Çemberlayn, B. Halifaks, B. Daladiye ve B. Bone arasındaki ehemmiyetini küçüksemek de doğru olmaz.

Fiakika bu teması siyasî şümulünü anlamak için hangi şartlar içinde kararlaştırılmış olduğunu hatırlamak kâfidir. 1937 Son teşrininde B. Şotan ve Delbos Londrada kabul edildikleri zaman diplomatik faaliyetin ön safhasında iki mesele vardı: 1 — İspanya ve yabancı askerlerin "nisbî„ şekilde geri çekilmeleri hakkındaki İngiliz teklifi, 2 — Almanya ve onun, Führer tarafından B. Halifaksa izah edilmiş olan sömürge talebleri. İngilil ve Fransız, bankaları İspanya hususunda karışmazlık politikasının devam ettirilmesi ve kuvvetlendirilmes', Almanya hususunda da, sömürge meselesinin ancak Avrupadaki güçlüklerin umumî heyetiyle birlikte gözden geçirilebileceğinde mutabık kalmışlardı.

Orta Avrupaya gelince, 1937 sonteşrininde yeni bir Hitler "emrivaki„ i tehlikesine inanılmıyordu. B. Delbös, Fransız itibarını iade ve dostluklarını takviye edecek olan turnesine çıkmak üzereydi. Bu itibarla Fransız bakanı, orta Avrupa ve bilhassa Çekoslovakyaya karşı bir uzlaşma ve hüsnüniyet mesajını götürmeğe memur edilmekle iktifa olundu.

Bugün umumî vaziyet ve günün meseleleri çok değişmiştir. İspanyada "gönüllülerin nisbî surette geri çekilmesi„ değil, harbin bitmesinden bitmesinden sonra yababancı askerlerin ve tekniksiyenlerin tahliyesi mevzuu bahistir. Almanyaya gelince umumî bir hal şeklinin imkânları sıfıra inmişlerdir. Orta Avrupa üzerinde ağır tehditler vardır. Buna mukabil, İngiltere, İtalya ile anlaşmak suretile iki "ideolojik dünya„ arasında bir kapı aralamıştır.

Akdenizde vaziyet biraz sakinlemiş görünmektedir. Henüz sulh teessüs etmiştir, denemezsede bu çok iyi hazırlanmış bir mütarekedir.

İlk tetkik edilecek meseleler şunlar olacaktır:

a) İsbanya. İspanyayı yabancı nüfuzlardan korumak için iki hükûmetin müştereken gayret sarfetmeleri; b) Orta Avrupa. Çekoslovakyaya bir Alman tecavüzünü önlemek için diplomatik çareler ve Fransa tarafından askerî tedbirler; c) Akdenizde ve yakın şark memleketlerinde gerginliği izale için İtalya ile münasebetler.

Fransız bakanlarının ziyaretinden evel Londraya Milletler

— Son 8 inci sahifede —

Şehir Meclisi, dün dağıldı. Fuar gazinosundaki ziyafette hararetli nutuklar irad edildi.

— *4 üncü sahifeden devam* —

sinde her sene şehir işleri hakkında belediye reisinin senelik raporlarını müttefikan tasvip etmiş olmakla belediye icra işlerinin mesuliyetine memlekete karşı iştirak etmiş olan şehir meclisi azaları, bilâ istisna her biri, bu mesuliyeti bile bile, seve seve, vicdan ve kanaatlerinin en samimî duygularına uygun olarak ve nihayet iftiharla deruhdeetmiştir.

Vazife ifa ettikleri devre esnasında, yapılan belediye işleri hakkında, her türlü teferrüatı ile birlikte tenvir etmiş olarak, belediye işlerine dair bildiğini, düşündüğünü, kanaatini yalnız vicdanlarından aldıkları ilham ile, herhangi bir tesire herhangi bir garaz ve ivya tâbi olmaksızın meclis kürsüsünde söylemiş ve söylemek mevkiinde bulunmaktan biran için bile ayrılmamış olan Şehir meclisi azalarının, memlekete ve müntehiplerine karşı yüklendikleri bu mesuliyetten dolayı tam, pürüssüz bir istirahati vicdan içinde olduklarını söylemekle zevkli ve şerefli bir hakikati ifade etmiş oluyorum. Bunları söylerken derhal kayd ve tebarüz ettirilmesi icap eden şu nokta vardır:

Bu sözlerimle, Şehir ve Belediye işlerinde Şehir Meclisine vazifedar olduğu devre esnasında yapılmış olanları yapmış olmak şerefini Şehir Meclisine atıf ve izafe etmiş olmağı hatırımdan bile geçirmediğimi derhal ifade etmek isterim.

Sevgili şarbayın sözlerinde bu hususdaki ifadelerine muhalif olan bu maruzatımın, bilhassa şehir meclisi azaları bakımından muhik ve doğru görüleceğine kaniim..

Herkes de takdir eder ki; yapılan işler, vücude getirilmiş olan eserler, icra mevkiine olanların işi ve eseridir.

Yapılan işlerin bütün şerefi tamamen haklı olarak, onları en ufak teferrüatına kadar, iptidadan düşünüp hazırlıyan, onları sırasına koyarak, tatbik mevkiine geçirme çarelerini arayıp bularak, icra ve tatbik sahasına çikaran ve ikmal eden bütün zamanını, bütün kudretini, bütün zekâ ve dirayetini bu işlere hasreberek işi başarmış olan icra mevkiindekilere aittir.

Şehir meclisi azaları, kendi devreleri zarfında yapılan icra işlerinin çok iyi ve mevcut vasıtalarla mümkün olabilmesi en iyi bir tarz ve şekilde yapılmış olduğunu yakından görmüş ve onları takdir etmiş ve bu vazifey iifa ettiği devrede memleket için çok hayırlı işler yapılmış olduğunu idrak etmek bahtiyarlığına nail olmuş bir mevkidedir. Şehir meclisi azaları, belediye icra işlerinin en iyi bir tarzda yapılmış olduğuna kanidir. Bu kanaate umum şehir halkının da iştirak ettiğine eminiz.

Takriben 2,5 milyon liralık bir büdceye malik olan belediyenin büdcesi hiç kimsenin hatası eseri olmaksızın münhasıran iktısadî ve bazı kanunî şartların tesirile dokuz yüz bin lira gibi bir miktara indiği bir devrede, senelik taksiti üç yüz bin liralık bir borç ödemek mevkiinde olan bir belediyenin neleri yapabilmek iktidarı malîsinde bulunacağını düşünmek bile, belediye işlerini yürütmek mevkiinde olanlar için cesaret kırıcı bir şekil arzetmekte idi.

İstilâ ve yangın felâketlerinin elem verici harablık eserlerini, acıklı ve zarar verici şekilde sinesinde taşıyan İzmir şehrinin ihtiyacı ise eldeki vasıtalara nazaran hududsuzdu.

46 milyon küsur metre murabbalık bir sahayı işgal eden şehrin gündelik zarurî ihtiyaçlarını memur maaş ve ücretleri, tenvirat ve tanzifat gibi zarurî ve mübrem işlerini, sıhhî servisleri ve diğer gündelik ihtiyaçlarına bile cevab vermek imkânını vermiyecek kadar dar olan bu vesaitsizlik içinde, memleketin imar işlerine de bakmak ve cevab vermek ve ileri adımlar atmak zarureti vardır.

Aziz dinleyiciler,

Bu malî şerait altında demin başkanın halâsaten rakamlarını verdiği işleri

249483 metre murabbaı yeni yol inşası,

77603 metre murabbaı esaslı yol tamiri

56003 metre murabbaı mütemadî tamir.

33000 metre murabbaı bataklık kurutma.

350920 metre mikâp moloz kaldırılması ve tesviyesi işlerini yapmak.

Memleketin tam ortasında dost ve düşmana karşı hicabaver şekilde kalmış bir harabe yarasını, mühim bir hastalık menbaını ve muazzam bir fenalık yuvasını bugünkü Kültürpark şeklinde mamure haline sokup şehir için sıhhat, zevk ve eğlence ve fayda müessesesi haline getirmek ve 1936 senesi ilk ağacı dikilen bu yeri bugün gördüğünüz. şekle sokmak bütün memleket için şeref ve iftiharla göğüsleri kabartacak kadar iyi bir müessese halini alan, yalnız İzmir şehrinin değil bütün memleket iktisadiyatı üzerinde çok mühim hizmetleri devletçe de kabul buyrulan ve nihayet İzmir şehrine halk için, neşe ye eğlence ve hareket ve gene bütün halk ile beraber bilhassa esnaf ve tüccar için mühim bir istifade vesile ve membaı olan Izmir Enternasyonal fuarını bugünkü haline getirmek,

Havagazı işini deruhte edip bunu zararlı bir iş halinden, istifadeli bir iş haline geçirmek ve bugünkü müesseseyi çok esaslı ve ihya edecek bir şekilde tamire tevessül etmek, otobüs işlerini ele almağa teşebbüs ederek işlettiği hatlarda bütün diğer müesseselerden daha iyi bir şekilde halk ihtiyacına cevap vermek imkân ve vasıtalarını temin etmek, ayni zamanda belediyenin gündelik servislerini, idare, zabıta, sıhhat, temizlik, ışık vesair işlerini emsaline nazaran çok iyi bir halde yapmak ve bütün bunların yanında 1,442,038 lira borç ödemek ve nihayet borcunu ödeyemez bir müessese şaibesi altına girmiş belediyeyi taahhüt ve borçlarını vaktinde öder bir müessese haline koyduktan sonra kasasında 375000 küsur lira kadar nakit para toplamak ayrıca da 350000 küsur lira ihtiyat akçası temin etmek.

Bütün bunlar dile kolay gelen, fakat her biri bol vesait ve para ile dahi ancak birçok müşkülâtla yapılabilecek olan birçok mesai, pek çok himmet sarfına ve çalışma yolunda maddî ve manevî mühim bazı kudret memba ve vasıtalarına malik olmağa mütevakkıf olan işlerdir.

Bunun, ancak çalışmayı iyi bilen, usulünde çalışmayı bilen azimle, heyecanla, aşkla çalışmak zevkini almış olan insanların, normal beşer takati haricinde kalacak bir derecede, sabahın saat altı veya yedisinden gecenin on ikisine kadar çalışarak, iyi, temiz ve dürüst çalışarak, fazileti ve memleket severliğile devletin bütün teşkilâtının partinin ve bütün halkın sevgi ve sempatisini ve müzaheretini kazanabilmiş insanların mazhar olabilecekleri muvaffakiyetlerdir.

Partinin namzed seçerek halkın intihabına arz ve halk intihabile vazife başına gelen şehir meclisi, seçtiği reisinde bütün bu hasletleri, bu kudretleri bulmuş olmak ve onu her zaman takdir ve hayranlık ile görmek bahtiyarlığına mazhar olmuş bir meclistir. Şehir meclisi azaları İzmir şehrinde kendisi için çok şerefli ve ebedî hatıralar bırakan ve Cumhuriyet devrinin Atatürk inkılâbının hakikî evlâdları yaraşan şekilde vazifesini görmüş olan doktor Behcet Uzun sarsılmaz takdirkârı, onunla çalışmış olmağı daima en büyük zevk ile büyük bir şeref ve gurur ile hatırlıyacak ve daima bu hatıralar ile sevgi ve saygı ve tebcil ile yad edeceklerdir. Şehir meclisi azaları bu faaliyet devresinde şehir işlerinde belediye reisi ile birlikte çalışan belediye teşkilâtı uzuvlarının kıymetli ve mükemmel faaliyetlerini de daima şükranla anacaklardır.

Nihayet şehir meclisi azaları bütün işlerinde cumhuriyet hükûmetinin her uzvundan gördüğü büyük alâka ve yardımı ve İzmirde devlet mümessili ve Parti başkanı sıfatile, her iyi işe karşı olduğu gibi Belediye hizmet ve faaliyetlerine de candan en büyük yardım ve teveccühü göstermiş olan aziz ilbay Fazlı Gülecin hakikaten faziletkâr alâkalarını unutulmaz birer hatıra olarak kalplerinde saklıyacaklardır.

Arkadaşlar!

Türkiyenin ve Akdenizin bu güzel incisi İzmir şehrinin daha pek çok hizmetlere ve himmetlere lâyık ve hatta muhtaç olduğunu da biliriz. Gene biliriz ki, bu devre esnasında İzmir şehrinin bütün hizmetleri ve ihtiyaçları tamamen tatmin edilmiş değildir.

Bugün yapılan yarın daha iyi yapılacaktır.

B. Münir Birsel, yapılan işler hakkında bazı rakamlar saymış, neticede Büyük Atatürkün sağlığı şerefine ziyafette bulunanları kadeh kaldırmağa davet etmiş ve Atatürkün sağlığına içilmiştir. Sonra Vali ve Parti Başkanı B. Fazlı Güleç, şu nutku irat etmiştir:

Valinin nutku

— Arkadaşlar; hayat sahnesinde şahıslara muzaaf gibi görülen ve dolayısile ayrılarak parçalan maddî mesuliyetlerin mütemerkiz olduğu manevî bir mevcudiyet, bir varlık vardır. O da hepinizin takdir ettiği ve sinesinde yer aldığı parti mevcudiyetidir. Herbirimiz müekkil olduğumuz vazifeleri ifa ederken yalnız şahsımızı, şahsımıza gelecek maddî mesuliyetleri düşünecek kadar dar düşünceli değiliz. Hepinizi bundan tenzih ederim. Vazifemizi yaparken, biz m maddî mesuliyetlerimizin arkasında manevî büyük bir mesuliyet taşıyan bir mevcudiyet bulunduğunu, bu da halâskârımız C.H.P. olduğunu ve bu mevcudiyetin de Türk milletinin özü olduğunu elbette hatırlarız. İşlerimizde bizi güden ve bize eden, yalnız ve sadece maddî mesuliyet değil; ayni zamanda partinin ve milletimizin şerefini korumak gibi maddî mesuliyetten üstün manevî mesuliyettir.

Arkadaşlar, ben bir omuzunda valiliğin maddî ve manevî mesuliyetini, diğer omuzunda Parti başkanlığının manevî mesuliyetini taşımak suretile iki mesuliyet arasında mukayeseye herkesten fazla salâhiyetliyim. Ve bu sal5hiyetle söylemek isterim ki, partinin mesuliyeti, valilik mesuliyetine nazaran çok büyüktür, parti mesuliyeti bir denizdir. Valilik mesuliyeti de parti mesuliyetine nazaran bir katredir.

Geçenlerde bizim vilâyet umumî meclisi vazifesini ifa ve ikmal ettiği sırada gene bu sofra etrafında toplanmış idik. O zaman şehir meclisinin vazifelerini lâyıkile ifa ettiğini sarahatle beyan etmiştim.

Burada arkadaşlarımın vukubulan beyanatından ben de kendime bir hissei memnuniyet ve sürur çıkarıyorum. Çünkü o zan ve kanaatimde isabet ettiğimi bir kere daha kemalihaz ile müşahede ettim.

Anlıyorum ki; Parti bugünkü şehir meclisi üyelerini halka namzed olarak göstermekle isabet etmiştir ve isabet etmekle mesuliyetin hakkını eda etmiştir, bunu şükranla arzetmek isterim.

Sayın arkadaşlarım; hayatta şans denilen birşey vardır. Bu şans, İzmirde ve İzmirlilerde de her varlıktan fazla mütebarizdir. İzmir, her muhtaç olduğu zaman elinden tutacak şansa gene mazhar olmuş, kendinisini kurtaracak yolu kolaylıkla bulmuştur. Bu şansı onun sevimliğinde aramak lâzımdır.

İzmir işgal felâketine uğradığı zaman kimsenin hatırına çarei halâs gelmiyen kara günde Türkiyenin Büyük Kurtarıcısı, milletin ruhundaki sonsuz ve tükenmez kıymeti sezerek meydana çıkmış, ve Türk milletini peşine takarak kısa bir zamanda İzmirin ve bütün Türkiyenin halâsını temin etmiştir. Bu Büyük Kurtarıcının karşısında onu hürmetle yadetmek, şükranla anmak elbette hepimizin, her İzmirlinin en mukaddes borcudur.

Sayın arkadaşım Behçet Uz gibi bir belediye reisine sahip olması da İzmirin bir şansı, bir mazhariyetidir. Partimizin de bir muvaffakıyetidir. Behçet Uzun bu namzedler arasından sıyrılarak meydana çıkması, İzmire mukadder muvaffakıyetlerin filî sahasına çıkmasını teşkil etmiştir. Benden evel söz söyliyen Behçet Uz ve Münir Birsele naciz şahsiyetim hakkında gösterdikleri yüksek teveccühlerden dolayı teşekkür etmek isterim..

Arkadaşlarım; biz bütün varlığımızla temiz, mübeccel Türk varlığının bir zerresiyiz. Büyük Türk milletinin kıblegâhı Ankara, büyük kurtarıcısı Atatürktür. Onun ruhudur. Hayattaki bütün muvaffakıyetimiz, bizim maddiyetimizin değil, maddiyetimizi süsliyen, ona benlik veren Atatürkün eseridir. Bu mukaddes eser önünde ve İzmirin güzel talihi karşısında hepinizi kadeh kaldırmağa davet ederim. Yaşasın Atatürk, yaşasın İzmirin sayın Şehir meclisi ve o meclisin Başkanı! İzmirin Parti Başkanı sıfatile bütün İzmirlilerin tekrar ayni muvaffak meclis azası ile reisini iş başına getirmekte yekvücut ve yekfikir olduklarını sezer ve bunu söylemekle zevk duyarım.

Orgeneral I.Çalışların söylevi

Valinin alkışlanan bu söylevini müteakib ziyafette bulunan Orgeneral İzzettin Çalışlar, şu veciz söylevi vermişlerdir:

— Sevgili Türkiyemizin münevver İzmirlileri ve İzmirin Şehir Meclisi azası arasında bulunmak şerefini bana bahşettiklerinden dolayı kendim ve arkadaşlarım namına şükranımı sunarım. Belediye reisi sayın Dr. Behçet Uz söze başlarken ve onu takiben söz söyliyen arkadaşı bana karşı yüksek teveccüh ve iltifatta bulundular. Benim, İzmire karşı fazla alâkamdan bahsettiler. İzmire karşı alâkası olmıyan hiçbir yurddaş tasavvur etmiyorum İzmirin istirdadından evel ve sonra bütün Türklük İzmire karşı alâkadar olmuştur. İzmirin istirdattan sonra en yüksek bir mahiyet ve şekilde vücud bulması için herkes candan alâka göstermiştir.

Ayni alâka ile çalışan şehir meclisi ile onun başkanının muvaffakıyetlerini takdir ederken bundan bütün memleketin şeref duyduğunu söylemek isterim. İzmire karşı alâka hissetmek benim için bir vazifedir. İzmiri, alevler içinde yanarken görmüştüm. İzmiri, bu müthiş âfattan kurtarmak için o vakit çok çalıştık. Bir harabe haline inkılab eden İzmirin, bugünkü mamur hale gelmesi için çalışan İzmirlileri takdir etmemek imkânsızdır.

Daha yakın olarak bu mıntakanın ordu müfettişi bulunduğum dört beş senedenberi İzmirde gördüğüm imar faaliyeti ve İzmirin harap vaziyetinde hasıl olan büyük değişikliğin hepimizi mütehassis edecek derecededir.

Bu yüksek muvaffakıyeti gösteren şehir meclisi azası ve o meclisin değerli reisini bütün arkadaşlarım namına takdir etmekle haz duyarım. İzmir, Türkiyenin hakikî incisi mevkiini bu gidişle yakında alacaktır. İzmiri ve İzmirlileri çok sevdikleri için var kuvvetlerile çalışarak yüksek eserler meydana getiren Belediye reisini ve şehir meclisi azasını tekrar tekrar tebrik ederken kadehimi burada bulunanların sıhhat ve afiyetine kaldırırım.

Orgeneral İzzeddin Çalışların nutku, çok alkışlanmış ve ziyafet, geç vakte kadar samimî hasbıhallerle devam etmiştir.

Spor ve gençlik bayramı hazırlıkları.

Hareket günü, Kızılçullu sahasında büyük tezahürat olacak!

Dün Partide Vali ve Parti başkanı Bay Fazlı Gülecin riyasetinde alâkadarların iştirakile bir toplantı olmuş, 19 Mayıs hareket gününe aid gençlik ve spor bayramı üzerinde konuşulmuştur.

Bayram Kızılçullu sahasında tes'id edilecektir. jimnastik hareketleri 1600 kız, 1600 erkek tarafından yapılacaktır. Muktezi hoparlör tertibatı için teşebbüsatta bulunulmuştur. O gün, İlkmektepler de dahil, bütün mektepler kapalı olacak ve bayram, kaza ve köylerde de, hazırlanacak bir esas dahilinde tes'id edilecektir.

Bu sene, davetiye usulü yoktur. Hiç kimseye davetiye veya bilet verilmiyecek, her vatandaş gelmekte serbest olacaktır.

Nutuklar da orada verilecektir.

Lisenin bayramı:

İzmir Erkek Lisesi atletism bayramının da yarın saat 14 de Alsancak stadında yapılması kararlaştırılmıştır. Lise sporcuları, bilhassa atletlerden 600 kişi mekteplerinin spor bayramına iştirak edeceklerdir.

Fransız frangının düşürülmesi, üçlü uzlaşma ahkâmına aykırı değil.

Bundan birkaç ay evel harice kaçan milyarlar, tekrar Fransaya akmağa başladı.

Paris, 6 (Radyo) — İngiltere Maliye Nazırı Sir Con Saymon, bugünkü Avam kamarasında beyanatta bulunmuş ve Fransız frangının fiatten düşürülmesi keyfiyetin, İngiltere-Amerika ve Fransa arasında münakid malî itilâf ahkâmı dairesinde olduğunu ve sterlinin düşürülmesi mevzuu bahsolmadığını söylemiştir.

Paris, 6 (Radyo) — (Finansel Taymis) gazetesinin vardiği malûmata göre; dün, Fransaya 6 milyar frank girmiştir.

Bundan birkaç ay evel çıkan kapitaller, frangın düşürülmesi üzerine tekrar Fransaya akmağa başlamıştır.

Paris, 6 (Radyo) — Maliye Nezareti, frank düşürüldükten sonra eşya ve gıda maddelerinin fiatleri üzerine zam yapmak istiyecekler hakkında şiddetli tedbirler alınmasını lâzımgelenlere emreylemiştir.

Hükûmet, spekülâtörleri yakından takip etmeği kat'î surette kararlaştırmıştır.

Hayvanat bahçesi

Türkiyede ilk defa İzmirde Kültürparkta vücude getirilen hayvanat bahçesi her gün muhtelif yerlerden getirilen ve gönderilen ehlî ve vahşi hayvanlarla zenginleşmektedir. Evelce hayvanat bahçesini ziyaret edenlerden bir ücret alınıyordu. Son zamanda bu ücret kaldırılmıştır.

Kültürparkı gezmeğe gidenler hayvanat bahçesini de gezebilmektedirler.

Bazı hayvanlar telef olduğu için bahçedeki hayvanların bakımına baytarlar tarafından itina gösterilmeğe başlanmıştır.

Kızlarağasının oturttuğu sadrıazam.

Bir balık ki -dedi- boyu, Saray-burnundan Eyyübe kadar..

Yazan: Irfan HAZAR

Ahmedi Salis devrinin en zikudret adamı Süleyman Ağa, oturduğu ipek sedirde biraz gerindi. Samur kürkünün içinde kımıldarken:

— El'an huzurdan bir haber gelmedü!

Diye mırıldandı.

Bu sırada konak kapısının önünde atların kişnediği, kılınç şakırtılarının avluyu doldurduğu duyuldu.

Bu gelenler, saray sâğileri idi.

Ağanın beklediği haber gelmişti...

İçeriye giren genç ve tuvana bir yeniçeri postası, Kızlarağasına bir name verdi..

Ağa bu nameyi üç defa öperek başına götürdü.

Ve müsareatle okudu.

Artık memnundu. Beyaz bıyıklarile haleldediği beyaz sakalı da sevinçten titriyordu. Kendi kendine, — Nihayet, dedi; Kolaylıkozu sadrazam yaptıracağım! Hünkârın bugün beni huzura çağırması muhakkak ki sadaret keyfiyetile alâkadardır. Göreyim seni ağa! Bu işte de ehil ve idrak sahibi bir recülü olduğunu ısbata sây eylel Göreyim seni..

* *

O gün huzurda, vüzeradan maada Rumeli ve Anadolu kadıaskerleri ile beylerbeyleri de mevcuddu.

Söz, münhal bulunan sadaret makamına intikal etti.

Bu hususta hiç kimse ses çıkaramıyordul..

Nasıl ses çıkarabilsinler?

Karşılarında ve Hünkârın dizinindibinde ikinci bir sultan, bütün şevket ve şükûhile oturup durmaktaydı.

Devrin asıl sultanı Ahmedi salis değil, bu ikinci adamdıl

Bu adam, para, zekâ, desise, kin ve haremdeki nüfuzile Kızlarağası Süleyman ağadan başka kim olabilirdil.

Herkes ondan korkuyordu.

Ağanın bir sözile balıklara yem olmak, genç ve ihtiyar sesleri yağlı kemendlerle sıkıp boğmak, yahud öküz kadar kuvvetli cellâdların kılıçları altında hıyar gibi doğranmak küçük işlerdendil..

Nihayet hünkâr:

— Niçin sükût eylersiniz? Dedi, bu vadide, içinizde söze âğaz edecek, kimesne yok mudur?

— . . . .

— Size söylerim, bu vadide söze âğaz edecek hiç kimesne yok mudur?

Bir ses, herkesin tanıdığı bir ses, kurnaya düşen hamamtası gibi, kubbenin altında inledi:

— Kalaylıkoz Ahmet paşa kulunuzdan maada hiçbir kulunuzu makamı sadareti ülyaya...

Padişah elini kaldırdı, zor duyulan bir sesle:

— Tatvil eyleme kelâmı Süleyman ağa! Dedi. Kalaylıkoz Ahmet paşa, sadareti sırtında taşıyacak bir dirayettemidir dersün?

— Evet şevketlû hünkârım, onun dirayeti hakkında vüzeradan, kuzzattan ve beylerbeylerinden istilâm buyurulsun! Elhak kendüsü, sadareti seniyyeyi belganmâbeleg dolduracak iktidardadür!..

Kubbealtı vüzerası göz uçlarile biribirlerine baktılar..

Tekrar, derin bir sükût kılıç gibi etrafı kuşattı.

Hiç kimse ses çıkaramıyordu..

Hünkârın hitabı, bu defa şiddetli ve keskin olarak duvarlarda akisler uyandırdı:

— Ne dersünüz! Cümleniz Kızlarağası Süleyman Ağanın fikrinde misünüz? Söylesenizel Dillerinizi yuttunuz mu?

Bu sorgudan sonra vüzera, tasvip ve takdir kararını müttefikan ve Süleyman Ağanın yüzüne güle güle ânide verdi. Tarihin en cahil, en yobaz ve en beceriksiz bir adamı bulunan Kalaylıkoz Ahmed Paşa, daima kesesini düşünen ve hazinelerini doldurmaktan başka birşey yapmıyan Kızlarağası Süleyman Ağanın bir kölesi olarak sadaret makamını işgal etti.

* * *

Kızlarağası Süleyman ağanın huzuruna kabul edilmek keyfiyeti, Padişahın huzuruna kabul edilmek gibi hem şerefli, hem de müşkül bir işti.

Onun Süleymaniyedeki büyük konağına hergün yüzlerce misafir gelir, yüzlerce misafir giderdi. Konağın harem ve selâmlık daireleri, âdeta insan kalabalığından geçilmezdi.

Ağa, saraydan avdetinin ikinci günü Sadrıâzam Ahmed Paşayı hususî dairesinde kabul etti.

Ahmed Paşa, Kızlarağasını ayakta kendisine muntazir görür görmez, Sadarıâzamlığını unutarak derhal yere kapandı.

Şükür ki odada kimse yoktu.

Yoksa bu münasebetsizlik, ağanın da başına bir felâket getirebilirdil..

Öyl ya.. Devrin sadrâzamı, nasıl olur da bir ağanın ayaklarına kadar kapanır, onu eteklerdil..

Kızlarağası, yeni sadrâzama ders vermek lüzumunu hissetti; ansızın:

— Paşa, dedi; şimdi bana yaptığını, sakın ha, bundan sonra ne bana, ne de şevketlû hünkârdan maada dışarıdaki vükelâdan her kangusuna yapmıyasın! Biz bu ihtiram ve meveddeti, sana göstermek mecburiyetindeyiz! Düşün ki artık sen, denizde kaptan değil, fakat ülkede sadrıâzamsın! Padişahtan sonra gelen bir makamı mübeccelin timsalisin? Hulâsaten, devletin kaptanısın sen paşa!

Ahmed paşa, bu sözlerden sıkıldı. Hâmisini, boynunu bükerek dinliyor, onun her sualini,

— Beli efendimiz! Beli efendimiz!

Nidalarile tasdik ediyordu.

Ağa, nasihatlerini biraz daha tevsik etmek istedi:

— Yarın vüzera içtiması vardır, dedi; göreyim seni paşa, içtimada kendini göster. Korkak olma! Bilmediğin bahisler müvacehesinde sana şimdi isimlerini vereceğim, vezirlere şu yolda hitap eyle:

— "Ne buyurulur bu işel„ Yahud,

— "Ne denlû hareket edelim bu meseledel„ Yahud,

— "Herkesi bu vadide söz söylemeğe davet ederiml„

— Anladınmı paşa! İçtimada bu suallerle elde ettiğin fikirlere kendi fikrini de kor, kararlarını verirsin. Eğer, verilecek kararları çok ehemmiyetli ve mucip şüphe telâkki edersen celseyi başka bir zamana tehir buyurursun! Ol vakit, ol meseleleri aramızda da istişareler edip el birliğ le halle sây eyleriz. Bu hususta merak buyurulmıya..

Sadrıâzam Kalaylıkoz Ahmed paşa, tekrar yerlere kadar eğilmek üzere idi ki, Süleyman ağanın ihtarı aklını başına getirdi. Ve tam bir devlet sadrıâzamı gibi ağanın köşkünden azametle, ikballe ve şevketle ayrıldı.

* * *

Hem yeni sadrıâzamı tebrik, hem de biriken işlerin biran evel tedviri zımmında, kubbe altına bütün vezirler erkenden gelmişlerdi.

Nihayet sadrıcedid de vücutlarile kubbeyi şereflendirdi..

Tebrik çok parlak oldu.

İşler, Süleyman ağanın verdiği reçete mucibince ânide ve kat'iyetle hallüfasl edilmekteydi.

Lâkin..

Evet, lâkin mesele bahriyeye intikal edince Kolaylıkoz Ahmed paşa hiçbir teenniye ve hiçbir tedbire lüzum görmeden derhal ayağa kalktı. Elhak, kaptanlıktaki ve denizcilikteki ihtisası herkesçe müsellemdi.

Bunun için, ağır ağır köşkün pençerelerine doğru yürüdü. Uzun uzun oradan denize baktı. Sonra güldü. Bütün vezirlerin gözü devletlû sadrıâzamda idi. Ansızın sadrıâzam,

— Küçük dilinizi yutardınız, diye bağırdı.

Vezirlerin hayretler içinde kendisine baktıklarını görünce,

— Evet, dedi; korkudan küçük dilinizi yutardınız!

İçlerinden zeki ve fatin bir vezir havfühirasla Sadrıâzama sordu:

— Neden korkardık ve neden küçük dilimizi yutardık efendimiz?

Sadrıâzam, geniş göğsünü körük gibi şişirip indirerek ve kahkahalarla gülerek cevap verdi:

— Neden mi korkardınız?

— Evet efendimiz..

— Balıktan!.

— Hangi balıktan efendimiz?

— Kaptanken derya yüzünde gördüğüm balıktan..

— Demek ki balık çok büyüktü. Efendimiz!

— Büyükte ne denlû lâfl Siz deyiniz beş yüz arşın, ben diyeyim bin arşın, arkadaş desin bin beş yüz arşın, öteki arkadaşta desin iki bin arşın, işte bu uzunlukta alâmet mi alâmet, bir afet mi bir afet, ansızın karşımıza çıkıverdi.

Sadrıâzam hazretleri pençereden işaret ederek sözünü kuvvetlendiriyordu

— Nah işte! Balığın uzunluğu Sarayburnundan Eyip'e kadar varırdı! Bizi görüp de denize battığı vakıt yelkenlilerimizle beraber tam bir buçuk saat fırtına çektik. Canavar deryayı öyle çalkattı, öyle çalkattı ki...

Bu nutuk kırk dakika kadar sürdü.. İçtimadan çıkan vezirlerden birisi diğerine şunu söyledi:

— Kırk bin kere maşallah, nazar değmesin!.. Tam âlim, fazıl ve dirayetli bir Sadrıâzama kavuşmuş bulunuyoruz! Allah devlete, millete va Kızlarağası Süleyman ağaya zeval vermesin!.

Kama taşımak

Keçeciler caddesinde Antalyalı Aüdi oğlu Ahmedin üzerinde bir kama bulunmuş ve zabıtaca müsadere edilmiştir.

M. Göringin piyanosu ve miralay mebus

Son Çekoslovakya hâdiseleri münasebetile ismi gazetelerde görülen M. Hans, 1918 senesinde, Alman - Çekoslovak radikal partisini kurmuştu. Ertesi sene mebusluğa seçilen bu adam, 1933 senesinde hapse atılmıştı. Onun hapse atılması ile, teşkil ettiği parti de gayri kanunî addedilerek lâğvedilmişti. M. Hans bir kolayını bulup az zaman sonra hapishaneden kaçıyor ve Almanyaya sığınıyor. Orada evvelâ miralay, daha sonra mebus olarak esaslı bir mevkie geçiyor.

M. Hans Krebs bir piyano akortçusunun oğludur. Kendisi de siyasete atılmazdan evel, piyano akortçuluğu yapmıştır.

Bir gün Mareşal Göringin evinde bir gece eğlentisi tertip ediliyor. Bu eğlentide şarkı söylemesi için meşhur bir şantöz angaje ediliyor. Fakat, aksi gibi eğlentiye başlanıldığı sırada, piyanonun bozuk olduğu görülüyor.

Herkesi bir telâştır alıyor. Baş köşeyi işgal eden Hans Krebs, hiç istifini bozmadan:

— Bunun ne ehemmiyeti var, onu şimdi tamir ederim; diye bağırıyor.

Ve bunu söyler söylemez ceketini çıkarıyor, bir kaç pens istiyerek piyanoyu beş dakikada tamir ediveriyor.

Bu işten memnun kalan mareşal Göring:

— İşte, diyor, işte merkezî Avrupadaki akortlarımız için bize lâzım olan adam.

Duymadık demeyin, iskelet ticareti de vardır!..

Kadınların stiloidleri fazla tekâmül edermiş. Çünkü...

Kadınlar boşboğazmış.

Bir yumurcak, taze iki parmağı çıtır çıtır kemirmiş.

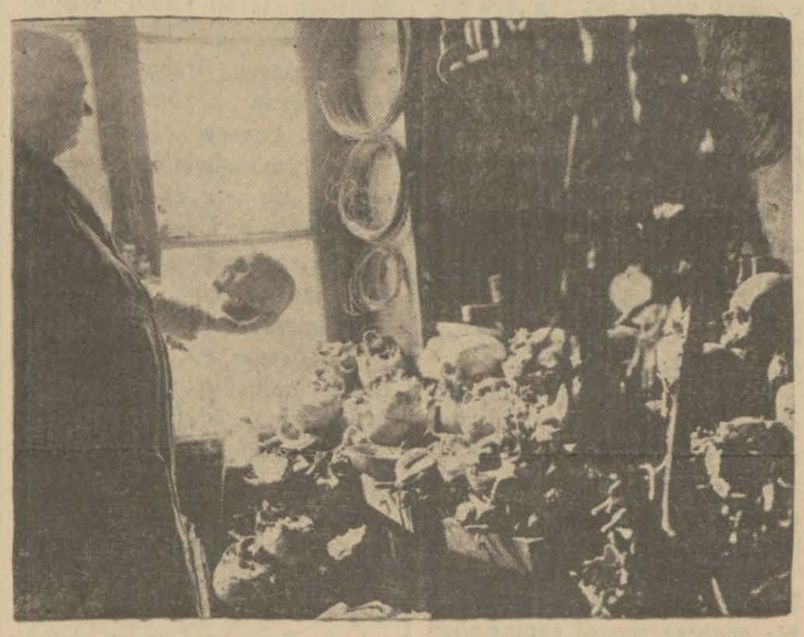

İskelet satıcısı ve matahları.

İnsan bakkallık, tavukçuluk veya zahire simsarlığı yapabilir; bunlar, mutad mesleklerdendir.

Fakat, iskelet satıcılığı yapmak, yani hemen hemen bir cellâdın muhitinde yaşamak hatırınıza gelir mi?

Pariste iki iskelet satıcısı vardır. Bunlar kendilerine kemik mütehassısı namını vermişlerdir.

Böyle olmakla beraber, bu isim yaptıkları işin çirkinliğini hiç değiştirmez.

Bunlardan biri, iskeletleri renkli kartondan kafesler içine yerleştirir; mukavvadan kalpler, elyaftan adalsler yapar; iskeletlerin korkunç görünüşünü giderir.

Mesleğini daha ziyade seven diğeri, malını tabiî halde satar; işinin çıplaklığını gizlemek istemez.

Müşterek olan cihetleri şudur: İkisi de, müşterilerinden başka herkes için soğuk ve sevimsizdir. Lâkin, böyle olmaları ticaretlerine hiçbir sekte vermez

Kemikçilikten anlıyan bir İngiliz muharriri, hayrette kalan 500,000 okuyucusuna, kadın kafatasındaki stiloidlerin son derece tekâmül etmiş bir vaziyette olduğunu söyler. "Stiloidler, dilin kökündeki rabıt kemikleridir; bunların inkişaf etmiş oluşu, kadının fazla boşboğaz olmasından ileri gelir.

İngilizin tetkikat yaparak bu hakikati öğrendiği yer, insana pek öyle alay ilhamı verecek gibi değildir. Bu yer, yani iskelet ticarethanesi, dar ve loş bir sokaktadır. Küçük bir kapısı vardır. Kapının üstünde (Düran, kemik mütehassısı) levhacığı asılıdır.

Karanlık bir merdiven, doktor Kaligarinin çalışma odasına çıkar. Burası, hayret verici bir dekorla tezyin edilmiş, sihirbaz inine benziyor.

Burada herşey mevcuttur. Camı yeşillenmiş petrol lâmbası, örümcek ağları, üstü tozlanmış gayet büyük kitaplar, kafatası parçaları, bacak kemikleri, kürek kemiklerinden ehramlar.

Muharrir diyor ki:

Tezyinat sanki kasten bu şekilde yapılmış. Bir iskelet satın almak için gelen Karl Dreyer isminde bir müşteri, rikkate gelip ağladı. Bu sırada satıcı ona şunları söylüyordu:

Üç bin frank vereceksiniz amma bay gayet muhteşem bir iskelet satın alacaksınız.

Başlıca müteahhidi resmî ve fakirler hastanesi olan M. Düranın "ticarethanesi„ işte böyle bir yerdir.

Bu gibi hastahanelerde ölen ve üç gün zarfında akrabaları tarafından kaldırılmıyan zavallı hastaların ölüleri, Fer-a Mulen sokağındaki teşhis acentalarına satılır.

Bir operatörün mesleğinin her kısmını öğrenip yapması, pek tabiîdir. Bahusus işin ucunda hatırı sayılır bir kazanç olursa.

Bu işlerle meşgul olan operatörler, cesedden ayırdıkları kemikleri, küme halinde iskelet satıcısına teslim ederler. İskelet satıcısı onları beyazlatmak için, alelâde bir çamaşır gibi, Tavel suyunda yıkar. Sonra hepsini kurutup kırılmamalarına dikkat ederek, bazı yerlerinden ince delikler deler; bu deliklerden teller geçirerek onları monte eder.

Mahir bir artist, bir iskeletin montajını ancak iki günde yapabilir.

Herşeyi ikmal olmuş bir iskelet, evsafına göre, 1200 franktan 4000 franga kadardır. Bunların alıcıları; Üniversite alimleri, doktorlar veya heykeltraşlardır.

Mösyö Düran şunları anlatıyor:

—Bir gün, heykeltraşın biri, model olarak kullanacağı bir kafatası seçiyor. Mağazıma geldiği zaman yanında menfur bir yumurcak vardı. Bu haylaz yumurcak bir an için kayboluverdi.

Nereye gitti diye aradık. Bir de ne görelim; yere bağdaş kurmuş, geniş ağızlı bir şişenin içindeki yumaşatılmış parmak kemiklerini lezzetle kemiriyor. Sefil çocuk, tam iki elin parmaklarını kemirip berbat etmişti.

Düran sözüne devam ederek:

— Bir kere -dedi- güzel bir mumyanın satılmakta olduğunu öğrendim. Bu mumyayı satın alması için eniştemi gönderdim. Eniştem uzun bir pazarlık yaptıktan sonra para verirken, mumyanın sahibine:

— Biri içerisinden cevahir çıksa, diyor.

Bu suretle istifade etsek. İçerisine cevahir saklı mumyaları elimize geçirecek kadar talihli olmadığımızı hiç düşünmüyor.

Malımıza en fazla para veren seyyahlar ve yabancılardır.

— *Son 8 inci sahif de* —

RADYO

Bugünkü program

İstanbul radyosu

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi — 12,50 Havadis — 13,05 Plâkla Türk musikisi — 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı — 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Şişli Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil — 19,15 Konferans: Doçent Orhan Akyay (Yüz güzelliğinde annelerin rolü nedir) — 19,55 Borsa haberleri — 20 Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları — 20,45 Hava raporu — 20,48 Ömer Rıza tarafından arapça söylev — 21 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21,45 Orkestra:

1 — Çaykovski: Süvit Lirik.
2 — Manfied: di bösen buden
3 — Rubestayn: Romans
4 — Rozen: Şe le pupe

22,15 Ajans haberleri — 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı — 23 Son.

Muhtelif Avrupa istasyonlarının bu akşamki program özü:

Senfoniler:

20,10 Viyana: Senfonik konser (Brahms).

Hafif konserler:

7,10 Berlin kısa dalgası: Neşeli musiki, (8,15 devamı), 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki, (14,15 devamı), 17,45 Berlin kısa dalgası: iş sonu konseri, (18,50 devamı), 18,30 Roma kısa dalgası: Karışık konser, 19 Ostrava: Hafif musiki, 19 Peşte: Stüdyo orkestrası, 19,15 Bükreş: Askerî bando, 19,20 Prag: Salon orkestrası, 20,15 Peşte: Plâk, musikisi, 20,30 Milâno-Torino: Karışık musiki, 21 Lâypzig: Sopran, tenor, orkestra, 21,15 Bükreş: Salon orkestrası, 22,15 Florans, Napoli: Askerî marşlar, 22,45 Bükreş: Lonantadan konser nakli, 23,50 Peşte: Askerî bando.

Operalar, operetler:

9,30 Berlin kısa dalgası: Operet musikisi, 12,15 Roma kısa dalgası: Lirik operalardan bir perde, (14,30 Keza), 20,15 Bükreş: münteh b operet parçaları.

Oda musikisi:

17,15 Roma kısa dalgası: Oda musikisi konseri, 18 Peşte: Düo musikisi.

Resitaller:

13,15 Roma kısa dalgası: Halk şarkıları, 20 Florans, Napoli: Şarkılı konser, 21 Viyana: Aşk şarkıları, 22 Milâno, Torino: İtalyan şarkıları.

Dans musikisi:

12,15 Berlin kısa dalgası: 13,25 Peşte: 23,30 Prag: 23,30 Viyana: 23,35 Münih, Lâypzig.

Muhtelif:

19,10 Roma kısa dalgası ve Bari: Arapça musikili neşriyat, 20,30 Bari: Türkçe musikili neşriyat, 21,15 Bari: Rumca musikili program.

Bankacılığımızda bir yenilik

Gece kasaları da getirtildi

Ankara, (Hususî) — Türk ticaret bankası, memleketimiz bankacılık âleminde bir yenilik olarak gece kasaları getirtmiştir.

Cumartesi, bayram arifeleri, yılbaşı vesair hususiyeti olan günlerde, normalden ziyade iş gören müesseselerle, faaliyet saatleri banka gişelerinin kapandığı saatlerden sonra da devam eden ticârethanelerimiz, o günkü gelirlerini bankaya yatıramamaktadırlar. Emniyet ve üreme gibi iki esas, paranın bankaya yatırılmasını icab ettirdiğinden; banka tekniği ileri iş memleketlerinde gece kasaları çok rağbet görmüştür.

Bizde, ekseri ticarethaneler akşam saat 19 ve bankalar da saat 16 da kapandığına göre; büyük iş merkezlerinde gece kasaları, muhakkak geniş bir alâka görebileceklerdir.

Gece kasalarının tasarruf hayatına getirdikleri yeni bir hususiyet te şudur: Banka, kendi müşterilerine çelik kilitli, çelik anahtarlı, çok şık ve meşin zarif çantalar vermektedir.

Bu çantaların anahtar tertibatı çok kuvvetlidir ve hatta bir anahtar kendi çantasından maada bir çantayı bile açamamaktadır. Banka gişelerinin kapalı olduğu bir saatte, para sahibi bankanın dış cephesine konan ve arkadan ışıklanmış olan gece kasasının menfezini açarak elinden çantayı attığı zaman dönme dolaba benzer otomatik bir tertibatla bu çanta, kasanın içine düşmektedir.

Ertesi gün, para sahibinin veya göndereceği memurun iştirakile ve bir heyet huzurunda çanta açılmakta, içindekiler sayılmakta ve para, sahibinin matlûbuna kaydolunmaktadır.

Paranın, banka kasasında muhafazası, yaşıyan ticaret ve emniyet telâkkilerinin bir icadıdır. Gece kasaları; iş, ticaret ve banka tekniği şartlarının tam inkişaf halinde olduğu memleketlerde yapılmış, yerleşmiş ve kökleşmiştir.

Tasarruf ve para emniyetini teşvik edici bu cazip yeniliğin; istikbalini halkın güveni gibi en sağlam bir kaynağa bağlamış olan, bir millî banka elile memlekete gelmesi, şüphesiz herkesi, bilhassa tüccarlarımızı çok memnun etmiştir.

Son İngiliz-Fransız anlaşması

— Başı 5 inci sahifede —

Cemiyeti genel sekreteri B. Avenolun gelmiş olması sadece bir tesadüf eseri değildir.

9 Mayısta toplanacak olan Cenevre içtimaı, umumiyetle. Fransız ve İngiliz bakanlarını bu gün meşgul eden aynı meselelerin tetkikine hasredilecektir.

İngiltere, bilindiği gibi, Habeş meselesinin Cenevre ruznamesine alınmasını istemişti. Milletler Cemiyetinin İtalyan imparatorluğunu hukukan tanıması mevzuu bahistir.

Barselona hükûmeti, diğer taraftan, konseyin, "İspanyaya yapılan müdahalelerle uğraşmasını,, bir kere daha istemişti. B. Del Vayo, Cenevreye gelerek konseyden karışmazlık politikasının terkini istiyecektir.

Bu meseleler üzerinde Paris ve Londranın güçlüksüz anlaşacakları muhakkaktır. İki hükûmet, Cenevreye çizdikleri programda en küçük miktarda bir inhirafta bulunmamak azmile g tmektedirler. Fakat gene her iki taraf da Cenevre usulleri ve kaidelerini ilga etmek istemiyorlar. B. Avenol ve iş o.takları Paris ve Londra hükûmetlerine realist politikalarını Cenevrenin zevahiriyle örtmek için formüller bulmaya çalışacaklardır.

Maalesef Cenevre içtimaının ehemmiyeti hukuk ilminin büyük devletler politikasının hizmetinde mahir bir manevrasına inhisar etmektedir. Kat'î kararlar bir kere alındıktan sonra, metin ustalıklariyle her türlü muhalefetin önlenmesine çalışılacaktır. Fransız-İngiliz görüşmeleri esnasında, bu içtimaın teferrüatını tesbit etmek mevzuu bahis olacaktır.

Geriye gayet mühim olan İngiliz—Fransız askerî iş birl ği kalıyor. Bu mevzu üzerinde pek yanlış ve mübalegalı şeyler yazıldı.

Fransız ve İng liz bakanlarının birlikte tetkik edecekleri en mühim mesele silâhlanmanın organizasyonu ve finansmanı olacaktır. İngiltere ve Fransa ihtiyaçları olan tayyareleri Amerikadan almağı düşünüyorlar. Burada teknik ve malî iş birliği imkânları vardır.

Bir sürü zıd haberler arasından çıkarılabilecek olan katî dıne'ler bunlardan ibarettir. Sansasyonel teşebbüslere ve beklenmedik siyasî değişikliklere intizar edilemez. Fransız bakanlarının ayrılışından sonra, paris ve Londra arasında iş birliğinin devam ettiği, kuvvetlendiği, anlaşmanın tam olduğu söylenecektir.

Avrupa üzerindeki tehlikeler düşünülürse bu kadarı da mühim bir netice sayılmalıdır. Paris - Londra mihverinin sağlamlığı, Romaya doğru genişlemesi vadiyle birlikte, Avrupa için yegâne ümit kaynağıdır.

Lüzumlu notlar

TRENLER:

İzmirden her gün kalkan trenlerin hareket saatleri..

Aydın hattı; Alsancak:

İzmir-Karakuyu-Ankara: Pazartesi, çarşamba, cuma, pazar günleri saat 21,35 de.

İzmir - Nazilli: Her gün saat 15,40 da

İzmir-Denizli: Salı, perşembe, cumartesi günleri saat 6,30 da

İzmir-Tire-Ödemiş: Hersabah saat 5,35 de bir katar; her akşam saat 17,30 Ödemişe bir tren, 16,30 da Tireye otoray.

Afyon hattı; Basmaneden:

İzmir-İstanbul-Ankara: Her gün saat 7 de [pazar, cuma, çarşamba günleri yataklı vagon-büfe bulunur]

İzmir - Soma: Pazar ve pazartesi günleri saat 15.28 de

İzmir-Bandırma: Pazar, salı, perşembe ve cumartesi günleri sabahleyin saat 7,20 de muhtelit katar; pazartesi, çarşamba, cuma günleri ekspres saat 12 de

İzmir-Soma: Pazar ve pazartesi günleri saat 15,28 de

Her zaman lâzım olan telefon numaraları

Yangın ihbarı: 2222 - şehir telefonu müracaat numarası: 2200 - şehirlerarası telefon müracaat numarası: 2150 - elektrik şirketi: 2094 - havagazı: 2326 - polis: 2463 - imdadı sıhhî: 2040 - Basmane istasyonu: 3638 - Alsancak istasyonu: 2134 - Pasaport vapur iskelesi: 2854

Şehir nakil vasıtalarının sabahleyin ilk ve gece son hareket saatleri:

Tramvaylar:

Her sabah Güzelyalıdan saat beşte bir tramvay hareket eder. Bunu saat altıda hareket eden ikinci tramvay takib eder. Bundan sonra her dört dakikada bir tramvay vardır.

Gece son tramvay Güzelyalıdan 24,5 dedir.

Konaktan Güzelyalıya ilk tramvay sabahleyin 5,26 dadır. İkinci tramvay bir saat sonra, 6,20 da hareket eder.

Konaktan Güzelyalıya gece son tramvay saat birde hareket eder. Bundan evel 24 de bir tramvay vardır.

Vapurlar:

İzmirden Karşıyakaya ilk vapur saat 5,45 te Pasaporttan kalkar. Gece son vapur saat 11,30 da Konaktan hareket eder.

Karşıyakadan İzmire ilk vapur saat 6,20 dedir. Son vapur da gece saat 24 dedir.

Gündüz her yarım saatte bir vapur vardır. Akşam sekizden sonra seferler saatte birdir.

Yunanistanda zelzele

İstanbul, 6 (Hususî) — Atinadan alınan haberlere göre, Yunanistanın bazı yerlerinde de zelzele olmuştur.

İskelet ticareti

— Başı 7 inci sahifede —

Onlar fiatin yüksekliğini hiç düşünmezler; yeter ki alacakları iskelet sağlam olsun.

Fakat şehirden şehre gezdirilen iskeletler ne kadar sağlam olursa olsunlar dayanmazlar.

Maalesef, iskelet oynatan sinema ve tiyatrolar zavallı "Teşrih müzeleri„ ne rekabet ediyorlar. Bu yüzden biz de hastalık çekiyoruz.

Sonra, iyi işçiler de seyrekleşti. Geçen gün, bana makbul bir boga yılanı getirildi. İyice kıvrılıp bükülebilmesi için, zincir kemiklerini rapteden sinirleri yumuşatacaktım. Ehemmiyetsiz bir işti. Çırağıma icap eden talimatı verip, bazı siparişleri teslim etmeğe gittim. Geri döndüğüm zaman, bogayı tabağa yerleştirilmiş buldum. Ahmak çırak, yılanın üzerine lk su dökeceğine, onu suyun içine atıp ateşte kaynatmıştı.

Fakat ne yapacaksın; meslek icabı her çeşit güçlüğe katlanmak lâzım.

Romada gizli bir mülâkat.

— Başı 1 inci sahifede —

yapılacak manevraları takip edecektir.

Manevralara dört yüz tayyare iştirak eyliyecektir.

Hitlerin Pazar günü öğleden sonra ne yapacağı henüz belli olmamakla beraber o gün Kastıl Gandolkoya giderek Papayı ziyaret edeceği tahmin olunuyor.

Paris, 6 (Radyo) — Havas ajansının Roma muhabiri yazıyor:

Hitler, bugün Mussolini ile yaptığı gizli mülâkatta, merkezî Avrupa vaziyetini konuşmuştur. Bu konuşmaların esas mevzuunu, Çekoslovakya meselesi teşkil etmiştir.

Alman generalleri, Rusyanın müdahalesi halinde İtalyanın alacağı vaziyet ve Almanyaya göndereceği yardım hakkında izahat istemişlerdir.

Almanya, İtalyaya askerî bir ittifak için teklifte bulunmamış ve yalnız Berlin-Roma mihverinin icabatı dairesinde hareket olunmasını dilemiştir.

Halkevi köşesi

1 — İzmire gelecek seyyahlara antikiteleri göstermek işinde tercümanlık etmek uzere evimiz lisan bilen gençlerimize bir kurs açmağa karar vermiştir. Kurs on iki konferanstır. İsteklilerin isimlerini yazdırmak üzere her gün saat 15 ten 18 e kadar Halkevine müracaatları.

2 — Gezi komitesi 8 Mayıs Pazar günü Köycülük şubesiyle beraber Kilizman köyüne bir tenezzüh tertip etmiştir. Bu geziye iştirak etmek istiyen arkadaşlar nihayet 6 Mayıs cuma günü akşamına kadar evimiz sekreterliğine isimlerini kaydettirmelidirler.

3 — Evimizin daktilo kursuna üç ay devamdan sonra sınava tabi tutulmuş olan talebenin 16 şar kuruşlak pulla sekreterliğe müracaatları.

4 — 7-5-938 Cumartesi günü saat 17 de Ar, saat 15 de Gösterit Komitelerinin haftalık toplantıları vardır.

Şehir tiyatrosunda

— Başı 3 üncü sahifede —

bir şekil vermiş ve sakalını o halde tertip etmişti ki evvelâ kırdı, söylerken ben karşımda beşerî ihtirası taşahhus ettiren Makbeti değil bizim bir iki nesil evelki softalarımızdan birini görüyorum zannında idim.

Hulâsa ve netice olarak şu kanaatteyim ki, eğer maddeten imkân bulup da Makbet rolünü Muhsin Ertuğrul temsil etmiş olsaydı eser belki on defa daha fazla kazanırdı.

üsküp belediye reisi

Meçhul şahıslar tarafından öldürüldü

Edirne, 6 (Hususî) — Üsküp belediye reisi B. Ahmed, meçhul şahıslar tarafından öldürülmüştür. Hükûmet, katilleri takip etmektedir.

İzmir Pamuk mensucatı Türk Anonim şirketi

Kabot bezleri satış fiatı

Tip No.	Markası	Eni santim	36 metrelik bir topun satış fiatı Kuruş
4	At	85	717.—
4	At	75	655.—
5	Değirmen	90	832.—
5	„	85	798.—
8	Geyik	85	800.—
8	„	75	730.—
9	Tayyare	85	732
9	„	75	670.—
11	Köpekli	85	722.—

İşbu fiatler fabrika teslimi satış fiatı olup ambalâj masrafı müşteriye aittir.

25 toptan aşağı satışlarda yukarıdaki fiatlere %2 zam olunur.

Kanlı Mendil

Cinayet, heyecan, korku aşk ve kahramanlık

Yazan: İrfan Hazar

— 13 —

Gene şatonun önünde bekliyen ve maskeli adamları taşıyan otomobil de yerinden hareket ederek telefon köşkünün önünde durdu.

Ne oluyordu?

Jasmin, el'an odanın önünde sapsarı kesilmiş bir halde duruyor, doktorun salondan gelmesini bekliyordu.

Birden, ortada Kançofun gölgesi belirdi; sonra o, dipdiri ve gözleri yerinden fırlamış olarak salonun ortasına çıktı.

Jasmin,

Â..âl..

—Diye bir feryad koparmak üzere idi ki Kançof, ona yaklaştı.

— Derhal hazır olunuz, dedi; süratle tebdili kıyafet ederek, sizi aşağıda bekliyen (C.A) markalı bisikletteki muavinim Mirtona koşunuz! O sizi emin bir yere götürecektir. Bunun sebebini sonra anlatırım.

Jasmin lâhzada küçük odasına girdi. Artık salonda kimseler kalmamıştı.

Doktor elan pencerenin önünde idi.

Kançof, gene kadife perdenin arkasına saklandı.

Lâkin bu defa kilârdan aldığı hizmetçi kadın elbisesini tekrar g'ymedi. Yalnız elinde beyaz bir mendil vardı. Cebinden çıkardığı küçük şişeden mendilin üzerine üç dört damla sarı bir mayi damlattı.

Sonra bekledi.

Sahte doktor hızla pencereden dönmüş, Jasminin bulunduğu yere gelmişti.

Fakat Yasmini orada yoktu.

Doğruca bankerin kapısına yaklaşan doktor Milier ansızın geriye döndü.

Çünki kapı kilitliydi.

Bu sırada yeleğinden çıkardığı hırsız anahtariyle kapıyı kurcalamağa başladı.

Fakat kapıyı açmağa muvaffak olamadı.

Çünkü, arkadan gelen;

— Artık cambazlık yeter! Bu tarafa döner misin!

Hitabı, sahte doktoru hem şaşırttı; hem de elini beline götürmesine ve oradan iyi bir barabellum çıkararak sesin geldiği tarafa doğru süratle çevirmesine sebep oldu.

Filhakika ses, kadife perdenin arkasından geliyordu.

Doktor, tabancasını o tarafa çevirmişti.

Lâkin ses, bu defa istikametini değiştirdi.

— Cambazlık yeter diyorum! Silâhını yerine koy! Yoksa!..

Doktor, büsbütün şaşırmış bir halde bu defa arkaya döndü.

Lâkin dönmesile beraber, burnuna kapanan beyaz bir mendilin tesirile bayılması ânide vaki oldu.

Doktorun elinden Barabellom düştül..

Kendisi de boyluboyuna düşmek üzere iken Kançof onun koluna girdi:

— Yardım edeyim sana doktor; dedi. Kabahat bende değil! Senin ilâçlarında! Cebime yerleştirdiğim küçük şişelerinden birisini bizzat üzerinde tecrübe edeyim dedim. Doğrusu Şiyap öbür dünyaya yollamak için aldığın tertibata hayret etmemek mümkün değil.. Yürü bakalım şimdi şu odaya! Sahte doktor odaya girerken inler gibi söylendi:

— Kançof! Dün akşam rüyada seni görmüştüm! Fakat rüyada burnuma koklattığın beyaz mendil değil, kırmızı bir çiçekti.. Kendi kendime, ölümüm yaklaşıyor galiba, demiştim..

Kançof doktorun dudaklarına doğru yaklaştı. O gene birşeyler söylüyordu. Fakat işitilmesi mümkün olmuyordu. Uyuşturucu ilâç kloroform gibi doktora tesir etmiş, onu on dakika içinde hareketsiz bırakmıştı.

Polis hafiyesi, Mirton'un avdet edip etmediğine bakmak için pencereye doğru yaklaştı.

Fakat pencerenin içinden bir insan gölgesi görür gibi oldu.

Bu gölge kimdir diye düşünmek üzereyken ansızın geriye döndü.

Ve doktorun binbir zahmetle ağzına birşey koymak üzere olduğunu müşahede edince yerinden fırladı,

— Ne yapıyorsun betbaht!

Feryadile onun eline yapıştı.

Heyhat, iş işten geçmişti. Bu meçhul haydut, parmağındaki altın yüzükte sakladığı zehiri ânîde içmiş, ölümünü kendi elile hazırlamıştı.

Bu neticeden dolayı Kançof çok müteessir oldu:

—Sırlarını ifşa etmemek için hayatlarını bir lahzada feda eden bu adamlara acımalı mı, kızmalı mı; diye kendi kendine söylendi.

Evvelâ bir doktor çağırmak lâzımdı!

Derhal telefona gitti.

Merkez doktorlarından birisinin şatoya gelmesini emretti..

— Sonu var —

Milâstaki hafriyat

Karya medeniyetine ait kıymetli eserler bulundu.

Bir mezar, birkaç kilise ve bazı evlerden mürekkep bir site meydana çıkarıldı.

Hafriyat sahası ve gazetemize beyanatta bulunan Profesör Aksel Person

Milâs, (Hususî) — Milâsın Gencik mevkiinde (Karya) medeniyetine aid eserler bulmak maksadile İsveç alimlerinden Üpsala Üniversitesi arkeoloğu profesör Aksel Person tarafından hafriyat yapılmaktadır.

Hafriyat Martta başlamıştır. Bu kazı, İsveç Veliahdini başkanlığı altında bulunan bir heyet namına yapılmaktadır. Kazıda çok mühim eserler bulunmuştur. Profesörün verdiği malûmata göre, yalnız Karya medeniyetini alâkadar eden eşya aranmaktadır. Çok nazik olan profesör Aksel Parson, kazı ve maksadı hakkında bana şu malûmatı vermek lütfunda bulundu:

— Şimdiye kadar Karyalılara aid bir mezar bulunmuştur. Bu mezar, Milâttan önce 1200 yılına aittir. Kemikler toprak içinde olduğu gibi durmaktadır. Kazdığımız yer küçük bir stedir. Burada bir kilise ve milâttan evel 300 üncü yıla aid bir mabed çıkmıştır. Kilisenin içinde birçok mezarlar vardır. Bu mezarlar milâttan sonra 500 üncü yıla aittir ve hıristiyan mezarlarıdır. Maksadımız Karya medeniyetinin diğer medeniyetlerle olan münasebatını aramaktır. Biz, bunun için çalışıyoruz. Birçok şeyler bulduk, bunlar bizi alâkadar etmez. Bulunan eserlerin ekserisi eski Yunanlılara aittir.

Bir de Karyalıların Türk olup olmadıklarını anlamak için tetkikat yapıyoruz. Karya medeniyetini iyice tetkik ettikten sonra buna karar vereceğiz. Daha birçok sondajlar yapacağız. Kazıyı yakında bırakacağız. Gelecek yıl tekrar geleceğiz. Yapılan hafriyatta Karyalılara kadar inilmiştir. Esrarın kuyruğu elimizdedir.

Bizim hafriyatımızın eski Yunanlılarla alâkası yoktur. Biz bu gördüğünüz mabet ve eşyaları bulmak için çalışmıyoruz. Karya medeniyetini, bu medeniyetin ilk zamanına ait olması icab eden iptidaî eserlerle anlamak istiyoruz. Bu suretle umumî medeniyet hakkında bir fikir sahibi olacağız. Bu kazı için şimdiye kadar 7000 lira sarfedilmiştir. „

Kazı yapılan yer küçük ve yeşilliklerle çevrilmiş bir sırttır. Bir mabetle bir Hıristiyan kilisesi çıkmıştır. Buralarda birçok mezarlar numaralanmış olarak görülmektedir.

Her mezarda iki ölü vardır. Birçok ta eşya bulunmuştur. Bulunan eşya bir heykel, vazolar, bakır ve bronz paralar, yüzük, testiler, muhtelif seramikler, mabed taşları, yunan kitabelerden ibarettir.

Bulunan mezarı gördüm. Bir küpten ibarettir. Dişler, kırılmış kafa kemiği, kol, bacak kemikleri görülmektedir. İskeletin bir eli küçük bir kabın içindedir. Küpün içi toprak dolmuştur.

Bulunan eşyanın bir kısmı Milâsa nakledilmiştir. İskeletler de Milâsa nakledilecek ve muvakkaten bırakılacaktır.

Terimler

Talebeye süratle öğretilecek

İlk ve orta öğretim terimleri hakkında Kültür Bakanlığından şehrimiz Kültür direktörlüğüne aşağıdaki bildirim gelmiştir:

1 — Ulu Önder Atatürkün yüce kurucu ve koruyucu başkanlığı altında bulunan Türk Dil kurumunun ilk ve orta öğretim ders kitaplarında geçen matematik, fizik, mekanik, kimya, biyoloji, zooloji, botanik ve jeoloji terimlerinin Türkçe, Osmanlıca ve Fransızca karşılıklarını havi olup muhtelif tarihlerde okullarımıza dağıtılmış olan broşörlerde yanlış yazılmış olan terimlerin düzeltilmiş şekillerini, bir de sözü geçen broşürlerde bulunmayıp yeniden ilâvesine lüzum görülen terimlerin Türkçe, Osmanlıca ve Fransızca karşılıklarını havi olarak Türk Dil kurumunca tanzim olunup Bakanlığımızca bastırılan "İlk ve orta öğretim terimleri; düzeltme ve eklemeler„ adlı broşürü Devlet Basımevinden gönderilecektir. Bu broşürlerin ilkokul öğretmenlerile orta okul, lise, öğretmen okulları ve meslek okullarının bütün öğretmenlerine sür'atle dağıtılmasını rica ederim.

2 — Bu broşürler, İstanbulda Devlet Basımevi tarafından beşer kuruş fiatle ayrıca satılığa çıkarılacaktır. Öğretmen ve talebeye önemle tavsiye edilmesini rica ederim.

3 — Bu broşürü eline alan her öğretmen, bir taraftan kendi dersine ait terimlerden düzeltilmesi icap edecekleri bu broşürde yazıldığı veçhile talebeye düzelttirecek, öte taraftan broşürde kendi dersine ait olarak yeniden yazılmış olan terimleri bundan önceki genelgelerde izah edildiği üzere talebeye öğretecektir.

4 — Bundan önceki terimler gibi bu broşürde yazılı terimlerin de talebemize biran önce öğretilerek hazmettirilmesi Bakanlığımızca önemle mülâtezemdir. Bu işi bütün öğretmen arkadaşlarımın çok itina ve dikkatle takip etmelerini kendilerinden bilhassa bekler, hepsine başarılar dilerim.

Deliren bir babanın yaptıkları

2 yaşındaki çocuğunu öldürüp gözünü, yelek cebine koymuş.

Strasburgta oturan bir deli, iki yaşındaki kendi kız çocuğunu öldürmüştür. Hâdise şöyle olmuştur:

Pol Kuhn ismindeki bu adam, bir akşam evine geldiği zaman, pek sinirli imiş. O akşam, mutfakta yalnız kaldığı bir sırada, orada yatmakta olan iki yaşındaki kız çocuğunu birdenbire boğmuş. Fakat, bununla da kalmıyan deli katil, eline geçirdiği bir çekiçle zavallının kafatasını parçalamıştır.

Sonra, ölü çocuğu bahçeye götürerek, orada zavallının çakı ile bir gözünü çıkarıp yeleğinin cebine yerleştirmiştir.

Deli, bu işleri sessiz sedasız yaptığı için, hiç kimsenin şüphesini celbetmemiştir.

Nihayet, Pol Kuhn, çocuğu bezlere sarıp koltuğuna alarak götürmüş, ilk rasgeldiği hastahaneye girip karşısına çıkan hastabakıcılara ölü çocuğu teslim etmiştir.

Bu manzara karşısında ürken hastabakıçılar çocuğun gözünün ne olduğunu sormuşlardır. Deli, bunun üzerine:

— İşte göz.

Deyip cebinden çıkarmıştır.

Herifin deli olduğunu anlıyan erkek ameleler, onu yaka paça edip zabıtaya vermişlerdir. Oradan da tımarhaneyi boylamıştır.

Borsa

6-5-938

Üzüm satışları

Ç.	Alıcı	K. S.	K. S.
60	F. Solari	13	16 50
18	K. Taner	16 50	16 50
7	D. Arditi	14 75	14 75
6	F. Tta o.	16	16
91	Yekûn		
272690	Eski Yekûn		
272781	Umum Yekûn		

Piyasa fiatleri

6-5-938 çekirdeksiz üzüm orta fiatleri:

No.	7	14	50
„	8	15	00
„	9	15	50
„	10	16	50
„	11	18	00

Zahire satışları

Ç.	Cinsi	K. S.	K. S.
3100	Buğday	6	6 30
3	Vag. Arpa		4 25
17	M. D.		5 25
100	Ton Bakla		4 375
70	„ P. çekir.		2 75
275	B. Pamuk		36

Nebatat Hastalıkları
İÇİN
Müstahzar yeni ilâçlarımız geldi
Hacı Davud Zade
Rahmi Karadavud
Halimağa Çarşısı
No. 31
İZMİR
TELEFON 3809

üç günlük hikâye

MARTI

Yazan: Halikarnas Balıkçısı

— 2 —

Şimdi Martının ihtiyar babasile konuşup dost olmak sırası geliyordu. Fakat işte bu yenilir yutulur şey değildi. Yumruk kadar lokmayı herif avurduna tıktımı idi, yüzü bir yandan tümseklenip katmerleşiyor, bir gözü kapanıyordu. Kaynar çorbayı soğutmak için çanağın içine körük gibi üflüyor, koca tahta kaşıkla atıştırıyor, sığır sıpadan dem vuruyor, koca katırın kösnediğinden ve bağlı bulunduğu mezaristanda, sağrısını mezar taşlarına sürte sürte evliyalardan Kandilli dedenin koca kavuklu taşını devirdiğinden, bu yıl fidanları sığır tezeğile değil, fakat beygir fışkısile gübreliyeceğinden bahsediyordu. İşte herifin böylesinin yanından o nurtopu gibi Martıyı alıp kaçmağa bakmalı idi. A canım ihtiyarla burun buruna yaşıyacak değildi yal. Bir iki kere onunla görüşmeğe katlanıverirdi.

Nihayet evlendiler ve Şefik Ulualp Martının tahsiline, yani giyeceği, içeceği, nasıl "Hoş geldiniz„, ve nasıl "Safa buldunuz„ diyeceği, ne edayla oturup kalkacağı hakkında derslere başladı. Martının eti evelce sıcak sıcak insan eti, gövdesi tertemiz insan gövdesi kokarken, şimdi tepeden tırnağa kremlere, pomadlara bulandı. Kız bir berber dükkânı gibi kokuyordu. Haydi koyalım ki yaradılışın ötesi berisi tashih edilebilir. Fakat Martı aynaya bakınca artık kendi yüzünü tanımaz oldu.

Bay Şefik balayında Martıya sevgisinden de uzun uzadıya bahsetti. Kocası gözünü kaydıra kaydıra Tamburi bay Cemilin kemanda kuzu meleyişini taklid eden santimantal bir sesle ince sevgisine temas edince sanki bir cam gıcırtısı duymuş gibi sinirleniyordu. Çünkü tabiî bir insandı. Tabiî şehrin yeri ancak tabiî olduğu kadar olabilirdi. Böyle saatlerce okşanmak ve okşayıp durmağa mecbur olmak, ona, bir tımarhanenede bir deli ile ayni hücrede kapatılmış olduğu duygusunu veriyordu.

Bay Şefik Ulualp hakikatte onu bir sevgili av köpeği, bir kanarya kuşu sevdiği gibi seviyordu. Onu köylü bildiği için saf, budala ve gövdesi büyümüş bir çocuk sanıyor, hatta onu insan telâkki etmeği ona karşı yapılmış büyük bir lütuf addediyordu. Bu duyguları ise gayri mer'î mevcelerle Martıya varıyor, Martı onları duyuyor, kanı, ne etse adama ısınamıyordu.

Eve misafirleri gelince, arkadaşlarına, Martıyı apartmanına almış olduğu güzel bir mobilye imiş gibi teşhir ediyor, ve Ayşe bir söz söylerse, "hele gördünüz mü? Benim kırmızı tepeli cici papağanım nasıl tıpkı insanmış gibi "hoşgeldiniz der„ manasına olan bir bakışı, misafirleri üzerine fır dolayı döndürüyordu. Martı ise o anda çocukluğundanberi deniz kenarında geçirdiği günleri hatırlıyor, kumlar üzerinde daha ancak yürümeğe başlamış adımların gayri muayyen izlerini bırakak, nasıl deniz kısriyesini topladığını, mandalin ve limon ağaçlarının manzarasını, onları nasıl budadığını, aşıladığını hatırlardı. Hakikaten Martı bir ağaca bakarken, bir ağacı yetiştirirken, bir insan bir ağacı mı tımar ediyor, yoksa bir kardeş bir kardeşe mi bakıyor, bilinmezdi. Hele koyun ve kuzu beslemekte onun köyde bir eşi daha yoktu.

Martı o saati saatine ziyaretlerden, iki saat süren misafirliklerden herkesin karşısındağini gözden geçirerek, karşısındakine göre ne söylemesi münasipse onu söyliyerek, hiçbir insanın kendi düşündüğünü değil, fakat herkesin hiçbir realiteyi ifade etmiyen, ortada gayrimevcut hava ve cıvadan mürekkep bir "münasip„ e gö e, lâf söyliyerek zavallı masum vaktin boşluğuna, dudak ve ağız gürültülerile tecavüz etmesinden, üstelik, kendisinin de bu sahte basma kalıpları söylemek mecburiyetinde bırakılmasından, usanmış bezmişti. Hayatının pek boşuna akmakta olduğunu tamamen anlıyacak zekâsile için için illâllah diyor ve dişini sıkıyordu.

Bu ciddî şeylerden başka bir de Bay Şefik Ulualpın eğlence dediği şeyler vardı. Bunlar Martıya bir işkence oluyordu. Otomobille gidilecekti. Filim seyredilecekti. Bay Şefik Ulualp allandıra ballandıra dolu dolu ağızla "Hayat efendim!„ diyordu, başka demiyordu. Bu hayatsa umumî felce uğramış olanlara elektrik şaklarla yapılan tedavilere benziyordu. Çünkü onların bacakları, kolları kendi kuvvetlerile oynıyamıyordu. Hareketleri bir elektrik cereyanına dokunanlar gibi asabî bir aksülâmelden ibaret oluyordu. Hoplayıp sıçradıkça hareket etmiyorlar, fakat hareket îmal etmiş oluyorlardı.

Hayatsa hareketti yal Ölüler hiç olmazsa mezaristanda rahat rahat uzanarak tefessüh ediyorlardı ve tefessühleri bir değişme, bir gübrelenme, bir hareket, bir kuvvet oluyordu. Buradaysa sanki herkes kendi nâşini sırtında taşıyor, önüne gelene "Bu kukla mı „ " oynatsanal„ diyordu. Martıyı, bu hoplayışlı, sıçrayışlı, gümbürtülü ölüm eğlendirmiyor, üzüyordu. Onun için, gitgide B. Şefik Ulualptan uzaklaşıyordu ve uzaklaştıkça da uyanıyordu. Hemen okumasını öğrenmişti, kültüre istidadlı olduğu için, öğrendiklerinin kara cihaletten beter bir ilim olmak tehlikesi hiç varid değildi. Kafasını işletiyor ve herşeyi müstakillen muhakeme edebiliyordu. Tıpkı sevdiği ağaçlar gibi inkişaf ediyordu. Ağaçlar büyürken, davul dümbelek çalarak büyümüyorlardı yal. Alman imparatoru ise istediği kadar trampet ateşile kıyametler koparsın, mevsimi gelince sessiz portakal çiçeği hiç açmaktan mı vazgeçerdi? Masmavi bir kâinat vardı. Martının da artık kanadı açıktı. Apartmanı da gönlünü sıkıyordu. Tıpkı bir sarnıç gibiydi. Pencerelerden manzara olarak ancak öteki sarnıçların bün ve ablak sırtları, yanları görünüyordu. Bunların üstüste tepeden aşağıya dizili taraçaları vardı. Hepsinde mutlaka çamaşırlar kurutulurdu. Rüzgâr estikçe bu çamaşırlar sahiplerinin ruhlarile ruhlanıyorlardı galiba.. (Ruh bir rüzgârdı ya) Donlar, gömlekler, pantalonlar, fanilâlar.

Kafaları, elleri ayakları kesilmiş, gebeşleşip tulumlanan yahud yamyassı cılızlaşan mahlûklar yekdiğerine elsiz kollarile işaret ediyorlar, ayaksız bacaklarile birbirlerine alabildiklerine tekme ve çifte atıyorlar, çalkalanıyorlar, kefen gibi sarkıyorlar. Gayri mer'î ve korkunç cereyanlarla kabarıp şişiyorlar. Sonra rüzgârın esişine göre hep birden taklalar atıyorlardı. Martı bunları görünce kendini sokağa atıverdi. Bu sefer de dört taraftan sipsivri yükselen binalar, sokakta gezenlerin üzerine biner gibi oluyordu. Her bina, lisanı hal ile "sen kim oluyorsun? Hele boyuma, ağırlığıma bak, üstüne bir oturursam seni yamyassı ezerim„ diye haykırıyordu. Köydeki koca deniz ise göklere ser çeken koca dağ ise ona başka türlü fısıldayorlar, ona "sen insansın„ diyorlardı. Bir gün sokakta otomobil altında bir insanın ezildiğini gördü. Kendi vatanında, güneşin o Türkiyesinde, fıkaralık o kadar sefil değildi bare. Apartımanında oturan Martı, cicili bicili Kütahya saksısına dikilen bir çınar ağacına benziyordu.

Zaten Martı apartımanından ziyade kendi Ege kıyısının rüyasında yaşıyordu. Gûya bay Şefik ile Martı ayni dairede ikamet ediyorlar ve ayni yatakta yatıyorlardı. Fakat hakikatte hiç de biribirile münasebeti olmıyan ayrı âlemlerde vatandaşları idiler.

Bu iki insanın hakikatte hüviyetleri ise, ikametgâhları veya yataklarile değil, yaşadıkları kendi âlemleri idi. Martı deniz kenarındaki uzak vatanında ana nebatın koynunda büyüyen çiçek gibi neşvünema bulmuş açılmıştı. Oradakiler kabasaba da olsalar - bu sözün bile yeri yoktu ya - hakikî insanlardı gösterişten ibaret bir sahne maskesi değil. Duyduklarını inandıklarını söylüyorlardı. Ancak, burada B. Şefik Ulualpın yalancıktan komplimanını dinlemektense orada yüzüne karşı sahici bir küfürü işitmek, ona daha kolay gelirdi. Zaten bir insan medhüzem edilebilir mi idi hiç? Bir insan neyse o idi. Ne çıkardı zemden de, medhten de, Martının sevdiği iş veya işleri ve duyguları vardı. Onları yapmakta olduğuna inandıkça cehennemde mesud, yapamadıkça ise cennetâlâ gözüne cehennem görünürdü. Doğrusu; ağaçlarını, denizdenn esen

— Lütfen çeviriniz —

Nöbetçi eczaneler

Eczanelerin bir haftalık nöbet günlerini gösterir cetvel:

Pazartesi:
Kemeraltında Şifa; Güzelyalıda Güzelyalı; Tilkilikte B. Faik; İkiçeşmelikte İkiçeşmelik; Alsancakta B. Fuad, Ayvuklada Halk.

Salı:
Kemeraltında Şifa; Karantinada B. Eşref; Kemerde Kamer; Alsancakta B. Ahmed Lütfi, Eşrefpaşada Eşrefpaşa.

Çarşamba:
Başdurakta Sıhhat; Karataşta B. Habif, Tilkilikte Yeni İzmir; Irgatpazarında Asri; Güzelyalıda Afiyet.

Perşembe:
Kemeraltında Hilâl, Güzelyalıda Güzelyalı, Tilkilikte B. Faik; Eşrefpaşada Eşrefpaşa.

Cuma:
Kemeraltında İttihat, Güzelyalıda Güzelyalı, Irgatpazarında Asri; İkiçeşmelikte İkiçeşmelik; Alsancakta B. Fuad.

Cumartesi:
Başdurakta Sıhhat; Karantinada B. Eşref; Kemerde Kamer, Eşrefpaşada Eşrefpaşa.

Pazar:
Kemeraltında Hilâl, Karataşta B. Habif, Koçecilerde Yeni İzmir; Irgatpazarında Asri.

Birinci Sınıf Mutahassıs
Dr. Demir Ali
Kamçı oğlu
Cilt ve Tenasül hastalıkları ve elektrik tedavisi
İzmir - Birinci beyler sokağı
Elhamra Sineması arkasında
Telefon : 3479

DOKTOR
M. Şevki Uğur
Dahilî hastalıklar mutahassısı
İkincibeyler sokak No. 82
Telefon No. 3286

rüzgârı, güneşte aşı ile çapa ile uğraşırken, derisinin üzerinde kold krem kokusunu değil, kendi gövdesinin sıcak ve tozu terini duymak istiyordu. Bunların hasretlisi idi.

Bir kış günü yağmur pencerelere kurşunî bir renksizlikten ibaret perdesini çekmişti. Gökten sanki kâbus yağıyordu. Ortada ıslak binalardan, ıslak sokaklardan, ıslak tramvaylardan, ıslak şemsiyelerle örtülen, ve bir sürü siyah kaplumbağaya benziyen ıslak insanlardan başka bir şey görünmiyordu. Günün, pırlantası düşmüş yüzük gibi gözükür olmuştu. Martı "yahu hiç olmazsa bir ay için olsun cenuba gidelim de, bir limon ağacı altında terliyelim bari„ dedi. B. Şefik Ualp salonda, Psaltiden taksitle alınan mobilyaya mağrur bir bakış gezdirdi. "Burasını bırakıp, deniz kenarındaki kuru badanalı„ "iki buçuk odalı ine mi girelim?„ Diye cevap verdi. Martının sabrı tükendi. "Yani burada hiç bir işim olmıyarak bu salonun giydirilmiş, kuşatılmış kraliçesi diye koltuklarda kurulacağım, gelenlerin boş lâflarına kulak verecegim. Bu gelenler, ya yemeklerin iyi veya yemekleri beğeniyorlar, ve yemeklerini yimek için geliyorlar. Yahut beni beğeniyorlar, bana göz dikiyorlar ve seni aldatmak için geliyorlar. Bu apaşikâre göze batan bir şey, sen daha bunu göremedin mi yoksa? Senin kupkuru badanalı ev dediğin fena mı? Hüviyet cüzdanlarında neleri kaydedilmişse, yalnız ondan ibaret olan bu dostlarını ben ölünceye kadar nasıl çekerim? O badanalı dediğin evin penceresinden yasemin ve portakal kokusu gelir.

— Devam edecek —

İzmir vilâyeti Muhasebei Hususiye müdürlüğünden:

Beher metre murabbaı arsanın muhammen bedeli Lira	Kuruş	Mesahai sathiyesi	Mahallesi	Sokağı	Adası	No.	Cinsi
1973	40	493 M.2 35 Ds:	Gazi mektebi yanında.	Teşrifiye	55	19,20	arsa
1001	12	250 M.2 28 Ds:	„ „	—	55	1	„

İdarei hususiye vilâyete ait olup ykarıda cins, miktarı mesaha ve muhammen kıymetleri yazılı bulunan arsaların mülkiyeti satılmak üzere 15 gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. Talip olanların şartları öğrenmek üzere her gün Muhasebei Hususiye müdüriyeti varidat kalemine ve pey sürmek istiyenlerin de ihale günü olan 19-5-938 Perşembe günü saat 10 da arsaların muhammen bedelleri üzerinden %7,5 teminat akçelerile birlikte vilâyet daimî encümenine müracaat etmeleri ilân olunur. 1508

İzmir birinci icra memurluğundan:

Hatice Ziyaiye veresesinin Emlâk ve Eytam bankasından ödünç aldığı paraya mukabil Bankaya ipotek eylediğ İzmirde İsareis mahallesinin İkiçeşmelik caddesinde 71, 73 ve 75 numaratajındak k dükkânı havi hanesine müşterek bir yolluktan girildikte bir sofa, karşıda bir mutfak, soldaki kapdan dışarı çıkıldıkta bir aralık aralıkta bir halâ ve kumpanya suyu, tekrar sofaya gelinerek merdivenle üst kata çıkılınca bir sofa, caddeye nazır üç oda iç kısımda karşılıklı birerden 2 oda ve aralıktaki halânın üstünde bir taraçası vardır. 3500 lira kıymetli iki dükkânı havi hanenin tamamının mülkiyeti açık artırma suretile ve 844 numaralı Emlâk ve eytam bankası kanunu mucibince bir defaya mahsus olmak şartile artırması 9/6/938 Perşembe günü saat 11 de icra dairemiz içinde yapılmak üzere bir ay müddetle satılığa konuldu.

Bu artırma neticesinde satış bedeli her ne olursa olsun kıymetine bakılmıyarak en çok artıranın üzerine ihalesi yapılacaktır. Satış 844 numaralı Emlâk ve Eytam bankası kanunu hükümlerine göre yapılacağından ikinci artırma yoktur. Satış peşin para ile olup müşteriden yalnız yüzde 2 buçuk dellâliye alınır.

İpotek sahibi alacaklılarla dialacaklıların ve irtilak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icabeder.

Aksi halde hakları tapu sicilince malûm olmadıkça paylaşmadan hariç kalırlar. 25/5/938 tarihinden itibaren şartname herkese açıktır. Talip olanyed yedi buçuk teminat akçesi veye millî bir banka itibar mektubu ve 938/9515 dosya numarasile izmir birinci icra memuruğuna müracaatları ilân olunur. 1509

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — 11-IV-938 tarihinde eksiltmesi tehir edilmiş olan şartname ve projesi mucibince İzmirde yaptırılacak Tütün Bakım ve işleme evi inşaatı yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 676.960 lira 83 kuruş ve muvakkat teminat 30.828 lira 43 kuruştur.

III — Eksiltme 20-VI-938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarfların aynı günde en geç saat 15 e kadar adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

IV — Şartname ve projeler 33.85 lira bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesile Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin mühendis veya mimar olmaları veyahut bir mühendis veya mimarî inşaatın hitamına kadar daimî olarak iş başında bulunduracağına dair aralarında teati edilmiş Noterlikçe tasdikli bir taahhüt kâğıdı ile Nafıa Vekâletinden alınmış asgârî 200.000 liralık bu gibi inşaat yaptıklarını gösterir bir müteahhitlik vesikasını eksiltme gününden en geç üç gün eveline kadar İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminst parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların münakasa günü en geç saat 15 e kapar adı geçen alım komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. 7 17 27 9 2577-1502

Akhisar Belediyesinden:

Akhisar şehrinin tasdik edilen projesi mucibince elektirik şebekesi inşası kapalı zarj usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 37813 lira 63 kuruştur.
2 — İstekliler bu işe ait şartname, proje vesair evrakı 190 kuruş mukabilinde Akhisar belediyesinden alabilirler.
3 — Eksiltme 26/Mayıs/938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 16 da Akhisar Belediye binasında toplanan Belediye encümenince yapılacaktır.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat on beşe kadar belediye reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.
A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 2837 liralık muvakkat teminat,
B — Kanunun tayin ettiği vesikalar, asgarî 20 bin liralık elektirik işi yaptığına dair Nafıa Vekâletinin 933 yılına ait müteahhitlik vesikası,
5 — Teklif mektupları ihale günü saat on beşe kadar makbuz mukabilinde Belediye reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar Encümene gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Akhisar Belediye reisliğinde müracaat eylemeleri ilân olunur. 7-11-15-19 1496

Inhisarlar umum müdürlüğünden:

I — İzmirde şartname ve projesi mucibince yaptırılacak tütün bakım ve işleme evinin temel kazıkları işi 11/V/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 87265 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 5613,27 liradır.

III — Eksiltme 20/VI/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar ayni günde en geç saat 14 de kadar adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

IV — Şartname ve projeler 4,36 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve mübayaat şubesile Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Fennî şartnamesinde izah edilen esaslar dairesinde yapılacak olan temel kazıkları işi Franki, Rodiç, Stern, Simples,Brechtl, Abolorenz, Miharlis, Mast vesair firmaların usul ve sistemlerine veya bunlara mümasil sistemlere göre yapılacaktır. Eksiltmeye iştirak etmek istiyen firmaların efnnî tekliflerini münakasa gününden 10 gen evvleine kadar tetkik edilmek üzere İnhisarlar tütün işleri müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

VI — İsteklilerin bir mimar veya mühendis olmaları veyahut bir mühendis veya mimarî inşaatın hitamına kadar daimî olarak iş başında bulunduracağınadair aralarında teati edilmiş Noterlikçe tasdikli bir taahhüt kâğıdı ile Nafıa Vekâletinden alınmış bu gibi işleri yaptıklarını gösterir müteahhitlik vesikasını eksiltme gününden en geç üç gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VII — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile VI inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parası veva mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflar yukarda yazıldığı üzere eksiltme günü en geç saat 14 de kayukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. 7 17 27 9 2578/1503

İzmir 2 inci icra memurluğundan:

Doktor Hüsnü veresesinin Emlâk ve Eytam bankasından ödünç aldığı paraya mukabil bankaya ipotek eylediği İzmirde Göztepe tramvay caddesinde 646 vergi 840 taj No. lı hanenin cephesinde demir parmaklıklı bir bahçesi vardır. Bu bahçeden binaya girildikte mermerli bir salon sağda bir oda ittisalinde ikinci katın merdiveni arkada bir oda ve bu odanın sağında kiler ve yemek odası üst katına çıkılırken iki merdiven arasında arkaya doğru el yıkama mahalli ve bu mahalde sandık odası ve helâ üst katta bir sofa üzerinde caddeye nazır balkonlu iki odası ve arka kısımda geniş bir bahçesi ve bu bahçede tahtanisi mutbah ve üst katta merdiven mahalli ve çamaşırlık ve fevkani bir sofa ve iki odayı ve bunların üstünde bir taraçayı muhtevi ikinci bir bina mevcuddur. Bahçenin müntehasında dahi bir deniz banyosu vardır. 12000 on iki bin lira kıymetinde olan bu ev ve müştemilâtının evvelce yapılan satışı 2280 sayılı kanuna göre geri bırakıldığı halde birinci sene taksit borcu muayyen vadesinde ödenmediginden bu hüküm ortadan kalkarak yeniden mülkiyeti açık artırma suretile ve 844 numaralı Emlâk ve Eytam bankası kanunu mucibince bir defaya mahsus olmak şartile artırması 9/6/938 perşembe günü saat 14 te icra dairemiz içinde yapılmak üzere 30 gün müddetle satılığa konuldu.

Bu artırma neticesinde satış bedeli her ne olursa olsun kıymetine bakılmıyarak en çok artıranın üzerine ihalesi yapılacaktır. Satış 844 numaralı Emlâk ve Eytam bankası kanunu hükümlerine göre yapılacağından ikinci artırma yoktur. Satış peşin para ile olup müşteriden yalnız yüzde iki buçuk dellâliye masrafı alınır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmele i icap eder.

Aksi halde hakları tapu sicilince malûm olmadıkça paylaşmadan hariç kalırlar. 26/5/938 tarihinden itibaren şartname herkese açıktır. Talip olanların yüzde yedi buçuk teminat akçası veya millî bir banka itibar mektubu ve 38/774 dosya numarasile ikinci icra memurluğuna müracaatları ilân olunur. 339 1510

Turgutlu belediyesinden:

Keşif bedeli 1304 lira 36 kuruştan ibaret yeni yaptırılacak abdesthane binasının yalnız 750 lira miktarında olan inşaatının yapılma işi 3-5-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

İhale 23-5-938 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de belediye dairesinde yapılacaktır.

İsteklilerin yevm ve saatı mezkûrde Turgutlu belediyesinde bulunmaları. 7 11 15 1500

Izmir vilâyeti Muhasebei Hususiye müdürlüğünden:

İdarei hususiye vilâyetçe yeni den inşa olunan Bergamadaki ilim evi otel olarak kullanılmak ve idaresini bilen bir mütehassıs tarafından idare olunmak üzere bütün mefruşatile beraber elektrik tesisatı ve mutbak levazımatı dahil olduğu halde mükemmelen tefriş edilmiş bir vaziyette bir yıl müddetle kiraya verilmek üzere 15 gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır.

Şartları öğrenmek istiyenlerin her gün hususî hesaplar müdüriyeti varidat kalemine ve kirasına talip olanların müzayedeye iştirak etmek üzere ihale günü olan 19-5-938 Perşembe günü saat 10 da depozito makbuzlarile birlikte vilâyet daimî encümenine müracaat etmeleri ilân olunur, 1501

Suvak vapuru
Dün İstanbula hareket etti

Denizbankın İzmir - Karşıyaka arasında işliyen Suvak vapuru, dün mühim miktarda kömür yükliyerek İstanbul Akay işletmesinin İzmire gönderdiği kaptan ve tayfaların idaresinde İstanbula hereket etmiştir.

Denizbank umum müdürlüğünün emri üzerine İstanbula gönderilen Suvak vapuru, Boğaziçi seferlerine tahsis olunacaktır.

Mücellit Ali Rıza
En temiz ve en zarif işleri süratle yapar.
Yeni Kavaflar
çarşısı No. 34

Dr. Behçet Uz
Çocuk hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.
Muayenehane telefonu 3990
Ev telefonu 2261

İzmir İkinci Hukuk mahkemesinden:

İzmirde Buca Özdemir sokağında 11 sayılı evde oturan ve Tekirdağ eski Cami mahallesi hane 10 cild 5 sahife 59 da kayıtlı Bedrettin oğlu Raif tarafından mahkemeye verilen arzuhalde; Bilgiç soyadı alınmışsa da ötedenberi Uzun Âlim oğlu olarak anılmakta olduklarından Bilgiç soyadının Uzun Âlim oğlu olarak değiştirilmesine karar verilmesini istemiş ve bilmuhakeme davacının bu talebi muhik sebebe müstenit olduğu anlaşılmış olduğundan kanunu medeninin 26 ıncı maddesi hükmüne tevfikan Bilgiç soyadının Uzun Alim oğlu olarak değiştirilmesine 2-2-937 tarihinde karar verildiği müddei mezkûre hükmüne tevfikan ilân olunur.

Baktriyoloğ Zühtü Ergin
Her türlü idrar, kan, balgam ve saire tahlilleri yapılır
Müracaat yeri:
İkincibeyler sokak No. 25
Telefon 3869

Fratelli Sperco
Vapur Acentası

ROYAL NEERLANDAIS KUMPANYASI

"TIBERIUS,, vapuru elyevm limanımızda olup ROTTERDAM, AMSTERDAM ve HAMBURG limanları için yük alacaktır.

"RHEA, vapuru 12-5-38 tarihinde beklenmekte olup yükünü tahliyeden sonra BURGAS, VARNA ve KÖSTENCE limanlarına yük alacaktır.

SVENSKA ORIENT LINIEN

"GOTLAND,, vapuru 19-5-38 tarihinde limanımızda beklenmekte olup ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNIA, DANIMARK ve BALTIK limanları için yük alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN

"ALBA JULIA,, vapuru 9-5-38 tarihinde limanımıza gelip MALTA, MARSILYA ve CENOVA limanları için yük ve yolcu alır.

İlândaki hareket tarihlerile ve navlunlardaki değişikliklerden acente mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için 2 nci kordonda FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 4111/4147/2663/4221

DEUTSCHE LEVANTE - LINIE G. m. b. H.

HAMBURG
DEUTSCHE LEVANTE-LINIE, A. G. HAMBURG, ATLAS LEVANTE LINIE A.G. BREMEN

"ACHAIA,, vapuru 25 Nisanda bekleniyor, ROTTERDAM, HAMBURG ve BREMEN için yük alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN
BUCAREST

"DUROSTOR,, vapuru 3 Mayısta bekleniyor, KÖSTENCE, GALATZ ve GALATZ aktarması TUNA için yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDEL-HAVSKINJE
OSLO

"BAGHDAD,, vapuru 15 Mayısta bekleniyor. ISKENDERIYE, DIEPPE ve NORVEÇ için yük alacaktır.

JONSHON WARREN LINIES LIVERPOOL

"JESSMORE,, vapuru 5 Mayıs bekleniyor, BURGAS, VARNA, KÖSTENCE, SULINA, GALATZ ve BRAILA için yük alacaktır.

AMERIKAN EXPORT LINES INC.
PIRE AKTARMASI DOĞRU SEFERLER

"EXCALIBUR,, vapuru 6 Mayıs PIREden, BOSTON ve NEVYORKa hareket edecektir.

SOCIETE ROYALE HONGROISE DANUBE MARITIME

"BUDAPEST,, vapuru 30 Nisan bekleniyor, PORTSAID ve ISKNDERIYE için yük alacaktır.

"DUNA,, vapuru 5 Mayıs bekleniyor, TUNA limanları çin yük alacaktır.

İlândaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerinden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birincikordonda W. F. HENRY VAN DER ZEE & Co. N. V. vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon No. 2007/2008

Göz Hekimi
Mitat Orel

Adres: Beyler Numan sokağı No. 23
Kabul saatleri: Öğleden evel saat 10-12 öğleden sonra 15,30 - 17 Tele. 3434

Kumbara biri

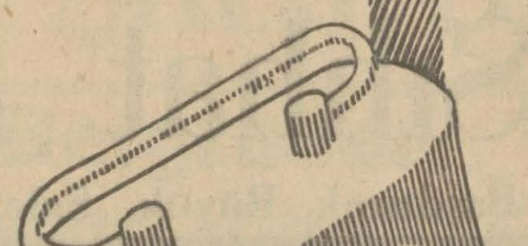

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Olivier ve Şürekâsı
Limited
Vapur Acentası

Birincikordon Rees binası Tel. 2443

THE ELLERMAN LINES LTD.

"CARLO,, vapuru 2 Nisanda LONDRA ve HULLden gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

"POLO,, vapuru 29 Nisanda LONDRA ve HULLden gelip yük çıkaracak.

"OPORTO,, vapuru 28 Nisanda LIVERPOOL ve SWANSEAdan gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LIVERPOOL ve GLASKOW için yük alacaktır.

"OPORTO,, vapuru 7 Mayıs 1938 LIVERPOOL için yük alacaktır.

"LESBIAN,, vapuru 17 Mayısta LİVERPOOL ve SWANSEADAN gelip yük çıkaracak.

THE GENERAL STIAM NAVIGATION Co. LTD.

"ALBATROS,, vapuru 20 Mayısta LONDRA için yük alacaktır.

DEUTSCHE LEVANTE-LİNİE

"ACHAİA,, vapuru limanımızda olup yük çıkarmaktadır.

Teknik Muhasebe Bürosu
Mustafa E. Çelebi

Kapalı Yemişçarşısı No. 3
Telefon 3435

Muhasebeye ait bütün işlerinizi tam bir itimat ile tevdi edebilirsiniz.

Büro, kanuna uygun şekilde ve muhtelif usullerde:

Muhasebe tesis eder
Defter tutar
Plânço tanzim eder
Hesabı tetkik, tasfiye ve ihtilâfları halleder

Askerî Liselerine talebe alınıyor

1 — 938 - 939 ders yılı için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe askerî liselerile Bursa askerî lisesi Kırıkkalede bulunan askerî san'at lisesi ve Konya Erzincan askerî orta okullarına talebe alınacaktır. Kaydükabul şartları hakkında malûmat askerlik şubelerinden ve okullarda vardır.

2 — Kaydükabul için müracaat zamanı 1 - Haziran ile 25 - Temmuz arasındadır. Talebe hangi okula girmek istiyorsa bir dilekçe ile doğrudan doğruya o okul müdürüne müracaat edecektir. Dilekçeye iki fotoğraf ile bir tane 6 kuruşluk posta pulu iliştirilmiş bulunmalı ve mensub olduğu askerlik şubesi babasının adı ve mesleki ile kendi adı okuduğu okulun ismile hangi sınıfta bulunduğu yabancı dil okuyorsa hangisini okuduğu ve okulundaki kayt numarası boyu yaşı ağırlığı ve oturduğu yerin adresi vazih olarak yazılmalıdır.

3 — Mekteplerin bulunduğu şehirler haricinden müracaat edecek talebeler ayrıca ikinci bir dilekçe ile de askerlik şubelerine baş vuracaklardır. Askerlik şubeleri sıhhî muayenelerile lüzumlu kaydükabul kâğıtlarını tamamlattıracaklar ve bir Temmuzda talebenin gireceği okul müdürüne yalnız kâğıtlarını gönderecekler ve talebeler mekteb müdürleri tarafından çağrılmadıkça mektebe gönderilmiyecektir.

4 — Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin iaşesinden başka giydirilmesi teçhizatı okul tarafından temin edilir ve her ay bir mikdar da maaş verilir.

1 3 5 7 8 11 13 15 17 19 21 22 25 27 29 31 1415

Doktor
A. Kemal Tonay

Bakteriyolog ve bulaşıcı, salgın hastalıkları mütehessısı
(Verem ve saire)

Basmahane Çorakkapı caddesi polis karakolu yanında 251 sayılı ev ve muayenehanesinde sabahtan akşama kadar hastalarını kabul eder.

Telefnon: 4115

Bayındır belediyesinden:

Bayındırda bütün konförü ve demirbaş eşyasile mevki ve manzarası müstesna ve çok kullanışlı olan belediye otel ve gazinosunun üç senelik icarı açık artırmaya çıkarılmıştır. İsteklilerin 6-6-938 Pazartesi saat 16 ya kadar belediyeye müracaatları. 5 10 12 14 17 19 21 1466

Izmir vilâyeti Defterdarlığından:

Şekerci Mehmet Bedrinin eski yıllar kazanç vergisinden olan borcunun temini tahsili için mahcuz Hacı Mahmut mahallesinde Numan zade sokağında kâin 16 eski 26 yeni sayılı ev yeniden takdir ettirilen 1000 lira kıymet üzerinden vilâyet idare heyetinin bu baptaki kararı mucibince ilân tarihinden itibaren 21 gün müddetle tekrar müzayedeye çıkarılmıştır. Talip'erin 10-5-938 Salı günü saat 15 te vilâyet idare heyetine müracaatları.

19 25 30 7 1179

SAZMAŞ
Sanayi ve Ziraat makineleri Türk Anonin şirketi

LANZ — Mazotlu Dizel tarla traktörleri. 45-35-25-20 beygirlik: Her hususta garantilidir. Fiyatta ucuzluk tediyatta kolaylık vardır.

LANZ — Harman, biçer bağlar, saman ve ot presesi, tohum ayırma makinesi, kalbur makinsi, patates çıkarma makinesi ve bilumum alâtı ziraiye.

RUT-SAK — Traktör pullukları, mibzerler, diskaro, tırmık, çapa makineleri.

WOLF — Buharlı kazan ve lokomobilleri. Tam Dizel motörleri.

Her türlü fabrika tesisatı işleri deruhte edilir.

Büyük Kardiçalı Han 55 No. da EGE mın takası umum acentesi TALAT KILCIOĞLUNA müracaat.

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I.— Idaremizin Paşabahçe fabrikasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak kârgir ve betouarme istinat duvarı ile filitre dairesi inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II. — Keşif bedeli 16730 lira 37 kuruş ve muvakkat teminatı 1254,78 liradır.

III. — Eksiltme 9-5-938 tarihine rastlıyan Pazartesi günüsaat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayeat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV. — Şartname ve projeler 84 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mübayeat şubesile Ankara başmüdürlüğünden alınabilir.

V. — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI. — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V. inci maddede yazılı ehliyet vesikasını ve % 7.5 muvakkat teminat parası veya mektubu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14,30 za kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. 2327-1357 26 29 3 7

Izmir Inhisarlar Baş müdürlüğünden:

Bornova fabrikasında mevcut 163 adet müstamel bidon pazarlıkla satılacaktır. Beherinin muhammen fiatı 4 teminatı 48,90 liradır. Isteklilerin 17-5-938 günü saat 15 te Baş müdürlüğümüzdeki komisyona gelmeleri ilân olunur. 5 7 1447

Inşaat münakasası

Izmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğinden:

Karapınarda inşa edilecek paviyon, helâ, yazıhane ve diğer müteferrik işler kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

İnşaatın muhammen keşif bedeli 13.247 lira olup vahit fiat esası üzerinden yaptırılacaktır.

Teminat miktarı olan 1.000 lira nakit banka mektubu veya devlet tahvilleri olarak yatırılır.

Eksiltme 16-5-938 Pazartesi günü saat 15 de İzmirde 1 inci Kordonda iş hanında genel direktörlük odasında yapılacaktır.

Fennî evrakı görmek istiyenler İzmirde 1 inci Kordonda gümrük karşısındaki işletme hanında birlik fen müşavirine veya Aydında Aydın Millî bankasına müracaat etmelidirler.

Mütemmim izahat yalnız İzmirde birlik fen müşaviri tarafından verilecektir.

Pürjen Şahap

Tesirini tabii olarak yapan en iyi müshildir

Eksir Şahap

Basur memelerini giderir, Kuvveti, iştihayı arttırır.

Elbise ve Manto meraklılarına müjde

Zabitan Baylar ve Bayanlar...

En müşkülpesent müşterilerini memnun eden bu firmayı unutmayınız.

Tüccar Terzi Türkpazarı

Ibrahim Karakaş

Bu kere yeni açtığım mağazada zengin çeşitler. Mantoluk, Tayyorluk, Truvakarlık kumaşların envaisini, yerli ve Avrupa.

1 — Mağazam dahilinde açtığım terzihanemde hususî olarak bay ve bayanlar için son moda zarif, şık manto, rop, tayyor, etek, bluz, turvakar, tuvalet, gelinlik, sivil ve askerî elbise ve kaputları istenildiği ve beğenildiği şekilde imal edilir.

2 — Muamelem peşin ve kredi ile de yapılır.

3 — Bu sözlerimin doğruluğunu anlamak için bir defa tecrübe kâfidir.

Adres: Odunpazar: Sümerbankın çıktığı eski Bayraklı mağaza Numara 12 - Telefen 3276

Toptan ve perakende olarak hariçten sipariş kabul edilir

Haraççı kardeşler

Büyük mobilya ve mefruşat mağazaları emrinize âmadedir.

MERKEZ İZMİR — ŞUBE ANKARA

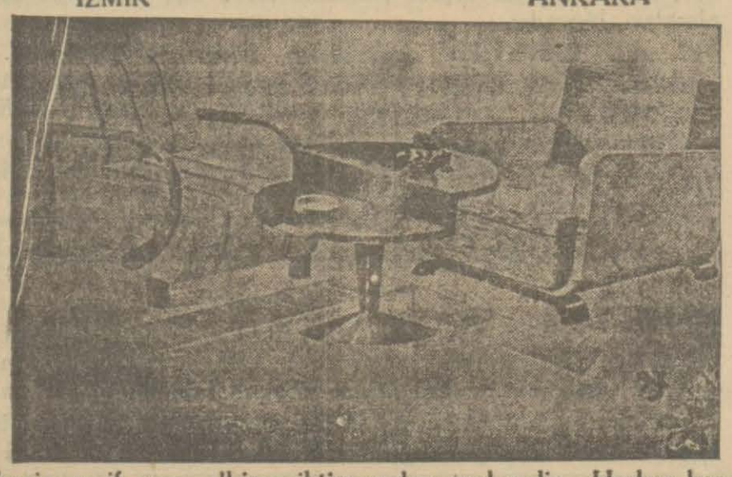

Temiz, zarif eşya, elbise ihtiyacından evel gelir. Herkes kendi haline göre temiz bir eve, misafirlerini kabul edecek bir salonaa rahat yaşıyacak eşyaya muhtaçtır. İyi bir mobilya içinde kendinizi ve ailenizi muhite daha iyi tanıtabilirsiniz. Evinizin eşyası hayatınızın etiketi olduğunu unutmayınız.

Memurlara 10 taksitte veresiye muamelesi yapılır.

Hacı Ali Zade Abdullah

Ticarethanesi

Her cins kostümlük yeni çeşit kumaşlar

Yaz mevsiminin yaklaşması münasebetile yeni getirdiği "DORMÖY„ FAYN "VULEN„ ve "FİŞER„ kostümlük kuponları kostümlük ketenler, pardesülükler ve her türlü YERLİ ve AVRUPA kumaş asortimanları rekabet kabul etmiyecek derecede satılmaktadır.

Elbise ihtiyacınızı temin etmeden önce HACI ALİ ZADE ABDULLAH ticarethanesini mutlaka ziyaret ediniz.

En sağlam, en sık ve en ucuz kumaşları yalnız bu mağazadan alabilirsiniz.

Peştemalcılar Esnaf ve Ahali Bankası civarında eski Suraski mağazasında N. 70

TELEFON 2593

Şevrole Otomobilleri

Kuvveti çok, fiati az, masrafı az, mukavemeti pek çok ve cihanın en beğenilmiş otomobilleridir

Yedek parçalar mevcuddur

Oldsmobil otomobilleri de her türlü evsafı haiz, sağlam, elverişli, güzel ve lüks makinelerdir

Izmir ve bölgesi bayii: O. KUTAY

Birinci Kordon Telefon 2704

Taze Temiz Ucuz Ilâç

Hertürlü tuvalet çeşitleri

Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat Eczanesi

Başdurak Büyük Salepcioğlu Hanı Karşısında

Septolin

DİŞ

macununu

Mutlak kullanınız

Toptan satış yeri

Peştemalcılarda

Lütfi Krom

Ecza deposu

SEPTOLİN

EN MÜKEMMEL DİŞ MACUNUDUR

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

25 inci TERTİP PLÂNI

Birinci keşide 11 Mayıstadır

Sayı			Lira	Sayı			Lira
1	Mükâfat		10000	30	İkramiye	(500)	15000
1	„		20000	60	„	(150)	9000
1	İkramiye		40000	100	„	(100)	10000
1	„		15000	400	„	(50)	20000
1	„		12000	600	„	(30)	18000
1	„		10000	800	„	(20)	16000
2	„	(2000)	4000	2000			203000
4	„	(1000)	4000				

Son moda yazlık elbiselik kumaşları yalnız

Şark Halı Şirketi

Mağazasında bulabilirsiniz

ADRES:

Atatürk Caddesi No. 186

TELEFON No. 3942

T. İŞ BANKASI

1938

Küçük Cari Hesaplar İkramiye Plânı

4	adet	1000 L.	4000 L.
8	„	500 „	4000 „
16	„	250 „	4000 „
76	„	100 „	7600 „
80	„	50 „	4000 „
200	„	25 „	5000 „
384	„		28600 „

Kuralar 1mart, 1haziran 1 eylûl, 1 birincikânun tarihlerinde çekilecektir

En az 50 lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edilecektir.

Çalışkanlığın, İntizamın ve Tasarrufun Timsali olan ARI'yı taklid ediniz

Asabiye mütehassısı

Dr. Ismail Ziya Tregul

İkincibeyler sokağı Fırın karşısı No. 25

Telefon: 4178 — Evi :2505

Ferid Kuvvet Şurubu

Sıhhat, kuvvet, kudret gençlik verir

Kansız iştahsız Verem istidadı olanlara Romatizmalı ve Bel gevşekliği olanlara Şifası tecrübe edilmiştir

Büyük şişesi 60 kuruş

U. depo S. Ferid Şifa eczanesidir

Foto Köroğlu

Hamza Rüstem

En meşhur fabrikaların fotoğraf makineleri, filim, cam, kâğıt, kart ve bilumum fotoğrafçılıkta müstamel eczalar, fotoğraf alât ve edevatı, font ve sehpalar.

Fotoğrafçılığa müteallik her nevi malzeme

Zevki okşıyacak resim ve ağrandismanlar, senedat ve evrak istinsahları ve kopyaları kemali dikkatle yapılır.

AMATÖR İŞLERİ

İZMİR: Emirlerzade çarşısı No. 28, 4, 5, 6, 7, 8,

Telefon: 2675 — Telgraf: Rüstem İzmir